

Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την Διπλή Σταδιοδρομία των αθλητών

Μετάφραση στα Ελληνικά και δημοσίευση

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΟΠΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Από την Αγγλική έκδοση του εγγράφου «EU Guidelines on Dual Career of Athletes» (ISBN: 978-92-79-31162-8; doi: 10.2766/52683) επίσημο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2013.

ADVERTISEMENT

This brochure is a Greek translation of the original EU document "EU Guidelines on Dual Career of Athletes ". The European Commission is not to be held responsible for any inadvertence with the original text. The brochure is an output of the project Regional Center for Dual Career Policy and Advocacy - DC4AC, funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Το φυλλάδιο αυτό είναι μια ελληνική μετάφραση του πρωτότυπου εγγράφου της ΕΕ "EU Guidelines on Dual Career of Athletes". Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε παραδρομή με το αρχικό κείμενο. Το φυλλάδιο είναι μια παραγωγή του έργου project Regional Center for Dual Career Policy and Advocacy - DC4AC, που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus + της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η EUROPE DIRECT είναι μια υπηρεσία που σας βοηθά να
βρείτε απαντήσεις στα ερωτήματα σας για την Ευρωπαϊκή
Ένωση

Δωρεάν Τηλέφωνο (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*)Οι πληροφορίες που παρέχονται είναι δωρεάν, όπως και οι περισσότερες κλήσεις
(μέσω ορισμένων επιχειρήσεων, τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία μπορεί να σας χρεώσει)

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Βιβλιογραφικό δελτίο υπάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2013

© Κάντα - Sport με Προοπτικές, Αυστρία

ISBN 978-92-79-31162-8
doi: 10.2766 / 52683

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2013
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑΚΟ ΧΛΩΡΙΟ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΧΑΡΤΙ (ECF)

Κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. για τη διπλή σταδιοδρομία των Αθλητών

Προτεινόμενες δράσεις πολιτικής για την
υποστήριξη της διπλής σταδιοδρομίας στον
αθλητισμό υψηλών επιδόσεων

Εγκεκριμένο από την ομάδα Ειδικών της Ε.Ε. «Εκπαίδευση και
κατάρτιση στον αθλητισμό»

Από τη συνάντηση στο Ροζναή στις 28
Σεπτεμβρίου 2012

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	1
1.1. Εισαγωγή	1
1.2. Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών της Ε.Ε σχετικά με τη διπλή σταδιοδρομία	1
1.3. Προκλήσεις που σχετίζονται με διπλές σταδιοδρομίες	2
1.4. Προστιθέμενη αξία των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ	4
1.5. Χρονοδιάγραμμα της καριέρας των αθλητών.....	6
1.6. Τα πλεονεκτήματα μιας διπλής καριέρας.....	9
2. Τομείς πολιτικής.....	11
2.1. Ανάγκη για διατομεακή, διυπουργική προσέγγιση σε εθνικό επίπεδο.....	11
2.2. Αθλητισμός.....	13
2.2.1. Αθλητικοί οργανισμοί.....	13
2.2.2. Αθλητικές ακαδημίες και κέντρα υψηλών επιδόσεων	16
2.2.3. Οι προπονητές και άλλα μέλη των ομάδων απόδοσης	18
2.2.4. Υποστηρικτικές υπηρεσίες.....	20
2.3. Εκπαίδευση	25
2.3.1. Σχολική εκπαίδευση	25
2.3.2. Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση	27
2.3.3. Ανώτερη εκπαίδευση	29
2.3.4. Εκπαίδευση εξ αποστάσεως.....	32
2.4. Εργασία.....	33
2.4.1. Συνδυασμός εργασίας και αθλητισμού	33
2.4.2. Μετάβαση στην μετα-αθλητική καριέρα	35
2.4.3. Κοινωνικός διάλογος.....	37
2.5. Υγεία	39
2.5.1. Ψυχολογική βοήθεια	40
2.5.2. Ιατρική υποστήριξη.....	40
2.5.3. Προγράμματα πρόληψης.....	41
2.6. Οικονομικά κίνητρα για τους αθλητές.....	43
2.6.1. Υποτροφίες	43
2.6.2. Άλλη χρηματοδοτική στήριξη	45
2.6.3. Κοινωνική ασφάλιση, προστασία της υγείας και συνταξιοδοτικά προγράμματα	45
3. Η ευρωπαϊκή διάσταση της διπλής σταδιοδρομίας στον αθλητισμό	48
3.1. Κατάρτιση και σπουδές στο εξωτερικό.....	48
3.2. Η ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών σε επίπεδο ΕΕ	49
3.3. Ο σκελετός της ποιότητας.....	50
4. Διάδοση, παρακολούθηση και αξιολόγηση.....	53
4.1. Ενημέρωση του κοινού.....	53
4.2. Δίκτυα διπλής σταδιοδρομίας.....	53
4.3. Έρευνα, παρακολούθηση και αξιολόγηση	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	56

1. Εισαγωγή

1.1. Εισαγωγή

Οι αθλητές συχνά αντιμετωπίζουν προκλήσεις για να συνδυάσουν την αθλητική τους καριέρα με την εκπαίδευση ή την εργασία. Ο στόχος για επίτευξη υψηλότερου επιπέδου του αθλήματος απαιτεί εντατική εκπαίδευση και διαγωνισμούς στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, γεγονός που δύσκολα μπορεί να συμφιλιωθεί με τις προκλήσεις και τους περιορισμούς στο εκπαιδευτικό σύστημα και την αγορά εργασίας. Δεν είναι μόνο τα υψηλά επίπεδα κινήτρων, η δέσμευση, η ανθεκτικότητα και η ευθύνη από τον αθλητή, αλλά και ειδικές ρυθμίσεις είναι απαραίτητες για να αποφευχθεί η κατάσταση όπου ταλαντούχοι(1) και ελίτ(2) αθλητές αναγκάζονται να επιλέξουν μεταξύ της εκπαίδευσης και του αθλητισμού ή της εργασίας και του αθλητισμού. Τέτοιες ρυθμίσεις «διπλής καριέρας» θα πρέπει να είναι επωφελείς για την άσκηση αθλητικής σταδιοδρομίας των αθλητών, να επιτρέπουν την εκπαίδευση ή την εργασία, να προωθούν την επίτευξη μιας νέας καριέρας μετά την αθλητική καριέρα και να προστατεύουν και να διασφαλίζουν τη θέση των αθλητών.

Ρυθμίσεις διπλής καριέρας είναι σχετικά πρόσφατες στην πλειονότητα των κρατών μελών και του αθλητισμού. Στα κράτη μέλη όπου οι ρυθμίσεις αυτές έχουν αναπτυχθεί για κάποιο χρονικό διάστημα, συχνά στερούνται των στερεών συμφωνιών μεταξύ του συστήματος και του αθλητισμού, είτε στον εκπαιδευτικό τομέα είτε στην αγορά εργασίας. Μπορούν επίσης να στερούνται ενός νομικού πλαισίου ή μιας βιώσιμης κυβερνητικής πολιτικής. Η καθοδήγηση θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για την αειφόρο ανάπτυξη και βελτίωση των συνθηκών που απαιτούνται για τα προγράμματα διπλής καριέρας, που επιτρέπουν ρυθμίσεις προσαρμοσμένες για ταλαντούχους και ελίτ αθλητές σε όλη την Ευρώπη, είτε στην θέση του φοιτητή-αθλητή, είτε στη θέση του εργαζόμενου-αθλητή.

1.2. Σκοπός των κατευθυντήριων γραμμών της Ε.Ε σχετικά με τη διπλή σταδιοδρομία

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής των κρατών μελών, ως πηγή έμπνευσης για τη διατύπωση και την έγκριση των μέτρων με γνώμονα τις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές διπλής καριέρας και για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σε εθνικό επίπεδο σχετικά με την έννοια της διπλής σταδιοδρομίας. Επιδιώκουν να ευαισθητοποιήσουν κυβερνήσεις, οργανισμούς που διέπουν τον αθλητισμό, εκπαιδευτικά ιδρύματα και εργοδότες, ώστε να δημιουργήσουν το κατάλληλο περιβάλλον για τη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών, συμπεριλαμβανομένου ενός κατάλληλου νομικού και δημοσιονομικού πλαισίου και μιας προσαρμοσμένης προσέγγισης, η οποία θα σέβεται τις διαφορές μεταξύ των αθλημάτων. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές δεν έχουν αναπτυχθεί για να γίνει μια δεσμευτική πράξη που να σέβεται τη διαφορετικότητα των ικανοτήτων και των παραδόσεων των κρατών μελών στους διάφορους τομείς πολιτικής.

Οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να συμβάλλουν στην ανταλλαγή και τη διάδοση ορθών πρακτικών και μαθησιακών εμπειριών σε αυτόν τον τομέα. Επιπλέον, οι κατευθυντήριες γραμμές προτείνουν ένα πλαίσιο πιθανών ρυθμίσεων σε διεθνές επίπεδο και καλούν την Ευρωπαϊκή Ένωση να ξεκινήσει συμπληρωματικές δράσεις, λόγω της μεγάλης κινητικότητας των αθλητών και των ειδικών αναγκών που παρουσιάζονται σε ορισμένα αθλήματα και μικρά κράτη-μέλη, προκειμένου να διευκολύνουν τις ρυθμίσεις διπλής καριέρας στο εξωτερικό. Η προώθηση της διπλής σταδιοδρομίας των αθλητών συνάδει με αρκετούς από τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020 (πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, περισσότερους πτυχιούχους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας απασχολησιμότητας) και κάνει τις πολιτικές για τον αθλητισμό πιο αποτελεσματικές με τη διατήρηση πιο ταλαντούχων αθλητών και υψηλών επιδόσεων στο αθλητικό σύστημα.

1.3. Προκλήσεις που σχετίζονται με διπλές σταδιοδρομίες

Η επιτυχία των ρυθμίσεων διπλής σταδιοδρομίας συχνά εξαρτάται από την καλή θέληση των ατόμων σε θέσεις κλειδιά ενός οργανισμού ή ιδρύματος, ενώ στην πραγματικότητα χρειάζεται μια συστηματική προσέγγιση, που βασίζεται σε γενικές και βιώσιμες οικονομικές και νομικές ρυθμίσεις. Η αυξητική τάση ότι αθλητές προπονούνται τακτικά και / ή ανταγωνίζονται στο εξωτερικό κάνει το συνδυασμό με τη μελέτη πιο περίπλοκο. Η οργάνωση των εξατομικευμένων πορειών στην εκπαίδευση ή τη μάθηση εξ αποστάσεως είναι απαιτητική, καθώς οι επιπλέον «διακοπές» είναι ένα πρόβλημα στην αγορά εργασίας. Οι αθλητές φαίνεται να είναι σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με τους άλλους εργαζομένους στην αγορά εργασίας. Οι επιχειρήσεις θεωρούν δύσκολη τη προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της απασχόλησης, που έχουν οι αθλητές σε διαφορετικά στάδια της σταδιοδρομίας τους. Οι κυβερνήσεις, οι διάφοροι οργανισμοί και οι αθλητές έχουν επιστήσει την προσοχή τους σε αυτές τις προκλήσεις, καθώς και στις ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα της εκπαίδευσης και τις υποστηρικτικές υπηρεσίες για τους νέους που συμμετέχουν σε ελίτ αθλήματα στην Ευρώπη. Οι κύριες προκλήσεις είναι:

- Η διασφάλιση της ανάπτυξης των νεαρών αθλητών, ιδίως των παιδιών στις αρχές εξειδίκευσης του αθλητισμού, νέων στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και αθλητών με ειδικές ανάγκες.
- Η ισορροπία μεταξύ της αθλητικής εξάσκησης/προπόνησης και της εκπαίδευσης, και σε ένα μεταγενέστερο στάδιο της ζωής, η ισορροπία μεταξύ της αθλητικής προπόνησης και της απασχόλησης.
- Το τέλος της αθλητικής σταδιοδρομίας των αθλητών είναι η φάση που συμπεριλαμβάνει και εκείνους που εγκαταλείπουν το σύστημα νωρίτερα από το προγραμματισμένο.

(1) Ένας ταλαντούχος αθλητής είναι ένας αθλητής που αναγνωρίζεται από μια αθλητική οργάνωση ως αθλητής, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει μια ελίτ αθλητική καριέρα..

(2) Ένας ελίτ αθλητής είναι ένας αθλητής ο οποίος έχει ένα επαγγελματικό συμβόλαιο με τον αθλητικό εργοδότη ή με μια αθλητική οργάνωση ή έχει αναγνωρισμένη θέση από μια αθλητική οργάνωση ως ένας ελίτ αθλητής.

Ένας μεγάλος αριθμός των προδιαγραφών και κανονισμών που σχετίζονται με ταλαντούχους και ελίτ αθλητές υφίσταται σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά οι περισσότεροι από αυτούς είναι αποσπασματικοί ή επικεντρώνονται μόνο σε ορισμένες πτυχές. Ορισμένα κράτη-μέλη έχουν καθορίσει τους νομικούς κανονισμούς, συμπεριλαμβανομένων των προδιαγραφών σχετικά με τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την λειτουργία κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης. Η διάρκεια της κατάρτισης (ως επί το πλείστον στην πρώιμη εξειδίκευση των αθλημάτων) περιορίζεται μέσω των εκπαιδευτικών ή των εργατικών νομοθεσιών ή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, στην περίπτωση του επαγγελματικού αθλητισμού, ή με βάση τις επίσημες κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται από το κράτος ή / και το αθλητικό κίνημα.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Στη Γαλλία κάθε περιφερειακό κέντρο κατάρτισης πρέπει να υπογράψει μια γενική συμφωνία με την εκπαιδευτική δομή όπου οι αθλητές μπορούν να ακολουθήσουν την ακαδημαϊκή τους εκπαίδευση. Στόχος της συμφωνίας είναι να διευκολύνει το χρονοδιάγραμμα των αθλητών, να τους επιτρέπεται προσωπικός σχεδιασμός των εξετάσεων κατά τη διάρκεια των διαγωνισμών και να τους παρέχει διδασκαλία.

Στο ποδόσφαιρο, η Λέσχη Συστήματος Αδειοδότησης της UEFA ζητά από τους συλλόγους να εξασφαλίσουν ότι κάθε νέος παίκτης που συμμετέχει στο πρόγραμμα ανάπτυξης για τη νεολαία έχει τη δυνατότητα να ακολουθήσει την υποχρεωτική σχολική εκπαίδευση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και δεν εμποδίζεται από την συνεχιζόμενη μη-ποδοσφαίρου (συμπληρωματική εκπαίδευση ή την επαγγελματική του δραστηριότητα) εκπαίδευση ⁽³⁾.

1.4. Προστιθέμενη αξία των κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ

Τα τελευταία χρόνια, οι δύο μη-κυβερνητικοί και κυβερνητικοί φορείς στον τομέα του αθλητισμού και της εκπαίδευσης έχουν ζητήσει ιδιαίτερη προσοχή στις προκλήσεις αυτές και επανειλημμένα καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει την ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ για να διευκολύνουν την εισαγωγή και την εφαρμογή των προγραμμάτων διπλής σταδιοδρομίας. Θα βοηθήσει τους ευρωπαίους αθλητές να αποδώσουν καλύτερα και να ανταγωνιστούν σε υψηλό διεθνές επίπεδο, με αθλητές από άλλα ισχυρά έθνη και θα μειώσει τον αριθμό των ταλαντούχων αθλητών που εγκαταλείπουν πρόωρα τον αθλητισμό. Εξίσου σημαντική είναι η ανάγκη για υψηλά ειδικευόμενο προσωπικό στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας (Στρατηγική Ευρώπη 2020). Οι Elite αθλητές θα πρέπει να έχουν μια ισορροπημένη και υγιή αθλητική σταδιοδρομία και μια καλή συνέχεια μετά την ενεργό αθλητική τους καριέρα, έτσι ώστε να μην χαθεί το ταλέντο και σπαταληθούν οι επενδύσεις. Η επανένταξη στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας έχει μεγάλη σημασία. Επιπλέον, μια καλά ισορροπημένη διπλή καριέρα μπορεί να οδηγήσει στη μεγιστοποίηση της συμβολής των αθλητών στην κοινωνία, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των αθλητών, που έχουν αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους και μπορεί να θεωρηθεί ως καλή προετοιμασία για να αναδειχθούν μοντέλα δυναμικών ρόλων στην κοινωνία⁽⁴⁾. Ο σχεδιασμός των προγραμμάτων διπλής καριέρας πρέπει να ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες των αθλητών, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία τους, την αθλητική τους εξειδίκευση, το στάδιο της σταδιοδρομίας και την οικονομική τους κατάσταση, με τους αθλητές τους ίδιους να λαμβάνουν αυξημένες ευθύνες, καθώς προχωρούν μέσα από την καριέρα τους.

Τα συμπεράσματα των δύο χρηματοδοτούμενων μελετών από την ΕΕ⁽⁵⁾, τα αποτελέσματα των έργων διπλής καριέρας υποστηριζόμενα στο πλαίσιο της προπαρασκευαστικής δράσης του 2009 στον τομέα του αθλητισμού και οι άτυπες συσκέψεις εμπειρογνομόνων με τα κράτη μέλη, οδήγησαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη διπλή σταδιοδρομία στην ανακοίνωσή της για τον αθλητισμό, τον Ιανουάριο του 2011. Στο ψήφισμά του, σχετικά με ένα σχέδιο εργασίας της ΕΕ για τον αθλητισμό 2011-2014, το Συμβούλιο αποφάσισε να καταστήσει την ανάπτυξη τέτοιων κατευθυντήριων γραμμών προτεραιότητα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στις σχετικές θεωρίες, έρευνα, πρακτική εμπειρία σχετικά με τη διπλή σταδιοδρομία των κρατών μελών και στις συντασσόμενες προτάσεις και κατευθυντήριες γραμμές από τις αθλητικές οργανώσεις σε αυτόν τον τομέα (6). Ωστόσο, ο σκοπός του εγγράφου δεν αποτελεί μια ολοκληρωμένη ακαδημαϊκή επανεξέταση του θέματος. Οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών. Η χρήση των αναφορών και των εξειδικευμένων όρων ως εκ τούτου έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο.

Όλες οι οδηγίες έχουν διατυπωθεί σε σχέση με όλους τους αθλητές - άνδρες, γυναίκες, αγόρια και κορίτσια, με ή χωρίς ειδικές ανάγκες. Μια τάση/πλευρά επιμένει να δίνει προτεραιότητα σε άνδρες αθλητές, σε συγκεκριμένα αθλήματα, και να εισάγει διακρίσεις εις βάρος αθλητών με αναπηρία, σε σύγκριση με αρτιμελείς αθλητές, ιδίως στη πολιτική χρηματοδότησης των κυβερνήσεων και των αθλητικών οργανώσεων ⁽⁷⁾.

Αυτό θα ισοδυναμούσε με σημαντική πρόοδο για τον αθλητισμό γενικά και την αναπηρία του αθλητισμού, ιδίως αν τα μέτρα για τη στήριξη της διπλής σταδιοδρομίας είχαν βρει εφαρμογή εξίσου για όλους τους αθλητές. Αυτό θα ήταν σύμφωνο με την αρχή της ολοκληρωμένης προσέγγισης, σύμφωνα με την οποία ειδικά μέτρα για ορισμένες ομάδες μπορούν να υποκινηθούν μόνο από συγκεκριμένες ανάγκες. Θα ήταν επίσης σύμφωνο με τη στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (2010-2015) και με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, που εγκρίθηκε το 2006 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, η οποία κυρώθηκε από την ΕΕ το 2008 και τέθηκε σε ισχύ το 2011.

(3) Για να κυριολεκτήσουμε, το σύστημα αδειοδότησης της UEFA ισχύει μόνο για επαγγελματικά ποδοσφαιρικά σωματεία που συμμετέχουν σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις, αλλά και εθνικές ομοσπονδίες ακολουθούν το παράδειγμα της Ευρώπης και περιλαμβάνουν παρόμοιες απαιτήσεις στα εθνικά συστήματα αδειοδότησης τους.

(4) Η διπλή σταδιοδρομία των αθλητών μερικές φορές συγκρίνεται σε σχέση με τις «διπλές σταδιοδρομίες» των μουσικών, χορευτών και άλλων καλλιτεχνών. Ωστόσο, σε σύγκριση με τα επαγγέλματα αυτά οι αθλητές αντιμετωπίζουν μοναδικές προκλήσεις λόγω της ισχυρού ανταγωνιστικού χαρακτήρα των ελίτ αθλημάτων, τη σχετική σύντομη καριέρα στο υψηλότερο επίπεδο, και την ευρεία διεθνή διάσταση.

⁽⁶⁾ Μελέτη για την εκπαίδευση των νεαρών αθλητών, PMP / το Loughborough University (2004)? Μελέτη για την κατάρτιση των νέων αθλητών και αθλητριών στην Ευρώπη, INEUM Consulting / Ταζ (2008).

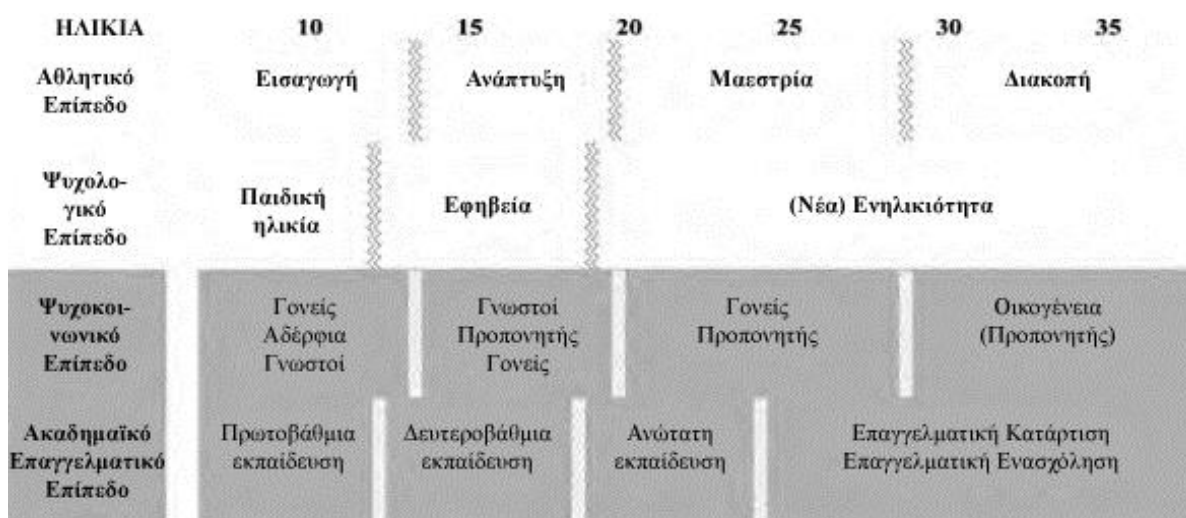
⁽⁶⁾ Για παράδειγμα, οι κατευθυντήριες γραμμές με τίτλο «Προώθηση της διπλής σταδιοδρομίας στην ΕΕ» (ΕΓΚ Γραφείο της ΕΕ, «Αθλητές-to-business», Μάρτιος 2011).

⁽⁷⁾ Radtke & Doll-Teppe, πρόοδος προς την Ηγεσία (2006).

1.5. Χρονοδιάγραμμα της καριέρας των αθλητών

Η διπλή σταδιοδρομία στον αθλητισμό ενέχει την απαίτηση για τους αθλητές να ξεκινήσουν με επιτυχία, να αναπτύξουν και να ολοκληρώσουν μια ελίτ αθλητική καριέρα, ως μέρος μιας δια βίου καριέρας, σε συνδυασμό με την επιδίωξη της εκπαίδευσης ή / και εργασίας, καθώς και άλλους τομείς που έχουν σημασία σε διαφορετικά στάδια της ζωής, όπως η ανάληψη ενός ρόλου στην κοινωνία, εξασφαλίζοντας ένα ικανοποιητικό εισόδημα, αναπτύσσοντας μια ταυτότητα και μια συνεταιρική σχέση. Η διπλή σταδιοδρομία γενικά, καλύπτει μια περίοδο 15 έως 20 ετών. Διαφορετικά στάδια ανάπτυξης των αθλητών έχουν εντοπιστεί σε μια σειρά από μοντέλα που ξεκινούν από την εισαγωγή σε ένα άθλημα με την εξέλιξη σε ένα ταλέντο, την τελειότητα της απόδοσης στο στάδιο της μαεστρίας και το στάδιο τελειώνει με μια καριέρα υψηλού επιπέδου στον αθλητισμό και με αναζήτηση μίας νέας καριέρας.

Το μήκος του κάθε σταδίου ποικίλλει ανάλογα με το είδος του αθλήματος και άλλους παράγοντες, όπως το φύλο και την προσωπική ικανότητα.⁽⁸⁾ Η εξειδίκευση θα επέλθει κατά τη διάρκεια της εφηβείας στα περισσότερα αθλήματα και στην παιδική ηλικία στις αρχές της εξειδίκευσης του αθλητισμού, όπως η γυμναστική, το καλλιτεχνικό πατινάζ και το κολύμπι.⁽⁹⁾ Δεν είναι όλες οι αθλητικές καριέρες που καλύπτουν όλα τα στάδια. Ειδικότερα, υπάρχουν πολλοί νέοι αθλητές που τα έχουν ήδη παρατήσει κατά τη διάρκεια του σταδίου ανάπτυξης ή στην αρχή του σταδίου μαεστρίας.

Σχμ 1. Ένα αναπτυξιακό μοντέλο των μεταβάσεων που αντιμετωπίζουν οι αθλητές σε αθλητικό, ατομικό, ψυχοκοινωνικό και ακαδημαϊκό / επαγγελματικό επίπεδο (Wylleman & Lavallee, 2004)

⁸⁾ Κατά μέσο όρο, ένας αθλητής με αναπηρία είναι μεγαλύτερος από ότι έναν αρτιμελή αθλητή στο ίδιο στάδιο της αθλητικής καριέρας του, όπως πολλοί αθλητές εισάγονται στον αθλητισμό με αναπηρία μόνο μετά από ένα τραυματικό γεγονός ή μετά την έναρξη μιας εκφυλιστικής ασθένειας. Η σχετική ηλικιακή ομάδα για υψηλή απόδοση αθλημάτων με αναπηρία είναι, επομένως, περίπου από 15 έως 45.

⁹⁾ Παρά το γεγονός ότι ορισμένα αθλήματα πρώιμης εξειδίκευσης αναγνωρίζουν όλα τα μοντέλα ανάπτυξης συμφωνούν για τη σημασία μιας καλής βάσης στη Φυσική Αγωγή και την εμπλοκή σε μια σειρά από διάφορα αθλήματα στην παιδική ηλικία.

Όπως φαίνεται στο σκίτσο 1, μια αθλητική καριέρα χτίζεται από τη συνεχή βελτίωση σε αθλητικό επίπεδο καθώς και σε ψυχολογικό, ακαδημαϊκό και επαγγελματικό επίπεδο. Αλληλεπιδράσεις συμβαίνουν ανάμεσα σε αυτά τα επίπεδα ανάπτυξης και από τους αθλητές που αντιμετωπίζουν μεταβάσεις καθ' όλη τη διάρκεια της αθλητικής τους καριέρας. Μαζί με τις αναμενόμενες μεταβάσεις, οι αθλητές επίσης αντιμετωπίζουν λιγότερο προβλέψιμες μεταβάσεις (π.χ. έναν τραυματισμό ή αλλαγή του προπονητή), οι οποίες μπορεί να έχουν την ίδια επίδραση στην ποιότητα της συμμετοχής του στην εκπαίδευση, τη δουλειά, και την ανταγωνιστικότητα στα σπορ και τη ζωή τους γενικά.

Αποτελέσματα ερευνών δείχνουν την ταυτόχρονη, διαδραστική και αμοιβαία φύση των μεταβάσεων που συμβαίνουν στην αθλητική καριέρα (αθλητικές μεταβάσεις) και μεταβάσεων που συμβαίνουν σε άλλες πτυχές της ζωής των αθλητών (ακαδημαϊκή, ψυχοκοινωνική, επαγγελματική). Καθώς τα παιδιά αλλάζουν εκπαιδευτικές βαθμίδες, και γενικά διασκορπίζονται σε διάφορα σχολεία, διαλύονται οι φιλίες, οι οποίες είναι η πρωταρχική πηγή μύησης στην συμμετοχή σε αθλήματα. Καθώς νέοι ταλαντούχοι αθλητές προσπαθούν να φτάσουν το επίπεδο τελειότητας στις αθλητικές καριέρες τους, όπου πρέπει να βάλουν τα δυνατά τους, συνεχώς και για μεγάλο χρονικό διάστημα, πρέπει να ανταπεξέλθουν επίσης στις αλλαγές που συμβαίνουν σε ψυχολογικό επίπεδο (μετάβαση από την παιδική ηλικία στην εφηβεία), σε ψυχοκοινωνικό επίπεδο (ανάπτυξη προσωρινών/σταθερών σχέσεων με άλλους) και σε ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό επίπεδο (μετάβαση από την ανώτατη εκπαίδευση στην επαγγελματική απασχόληση). Όλα αυτά συμβαίνουν σε ένα περιβάλλον με έναν αυξανόμενο αριθμό επαγγελματιών με στόχο να βελτιώσουν την επίδοση των αθλητών. Οι αθλητές που ξεκινούν μια επαγγελματική καριέρα στον αθλητισμό μπορεί να υποστηρίζονται από ένα προσωπικό μάνατζερ ή ατζέντη και μπορεί να έχουν επικοινωνία με τα ΜΜΕ και τους πολιτικούς περιστασιακά και να περνούν από το επίπεδο του μεμονωμένου αθλητή στο επίπεδο της κοινωνίας.

1.6. Τα πλεονεκτήματα μιας διπλής καριέρας

Σύμφωνα με διεθνείς έρευνες, το ένα τρίτο όλων των συμμετεχόντων μεταξύ 10 και 17 χρονών αποσύρονται από τον αθλητισμό κάθε χρόνο, καθώς θεωρούν ότι ο αθλητισμός κλέβει πολύ από το χρόνο τους και τους εμποδίζει από το να επιδιώξουν άλλους στόχους (π.χ. σπουδές). Γι' αυτό το λόγο πρέπει να γίνουν περισσότερες προσπάθειες να συντονίσουν και να υποστηρίξουν τη διπλή καριέρα των αθλητών, ώστε να παραμείνουν οι ταλαντούχοι νέοι στον αθλητισμό και στο εκαπιδευτικό σύστημα και να ενημερωθούν για τα πλεονεκτήματα μιας διπλής καριέρας. Αυτή η διαδικασία θα ενισχύσει την υπευθυνότητα των νέων αθλητών, καθώς θα τους ενημερώσει για τα οφέλη μια διπλής καριέρας.

Τα οφέλη για τους αθλητές που εμπλέκονται σε προγράμματα διπλής καριέρας (συγκριτικά με αθλητές, στους οποίους υπάρχει έλλειψη συντονισμού μεταξύ αθλητισμού και εκπαίδευσης) διαρθρώνονται ξεκάθαρα στην αθλητική έρευνα και περιλαμβάνουν:

— Οφέλη που συνδέονται με την υγεία (π.χ. ισορροπημένος τρόπος ζωής, μειωμένα επίπεδα άγχους, αυξημένη ευεξία).

- Αναπτυξιακά οφέλη (π.χ. καλύτερες συνθήκες για να αναπτύξουν δεξιότητες ζωής στον αθλητισμό, εκπαίδευση και άλλες εκφάνσεις της ζωής, ανάπτυξη προσωπικής ταυτότητας, θετικές επιπτώσεις στην αυτο-ρύθμιση ικανοτήτων των αθλητών).
- Κοινωνικά οφέλη (π.χ. θετικές επιδράσεις κοινωνικοποίησης όπως διευρυμένα κοινωνικά δίκτυα και κοινωνικά υποστηρικτικά συστήματα και καλύτερες διαπροσωπικές σχέσεις).
- Οφέλη που σχετίζονται με τη συνταξιοδότηση μετά τον αθλητισμό και στην προσαρμογή στη μετά τον αθλητισμό ζωή (π.χ. καλύτερη καριέρα/προγραμματισμός συνταξιοδότησης, μικρότερη περίοδος προσαρμογής, παρεμπόδιση κρίσης ταυτότητας).
- Πιο πολλές μελλοντικές προοπτικές πρόσληψης (π.χ. υψηλότερη προσληψιμότητα και προσβαση σε καλοπληρωμένες δουλειές).

Η κοινωνία και ο αθλητισμός θα επωφεληθούν από τη θετική εικόνα των μορφωμένων αθλητών που κάνουν τον αθλητισμό πιο ελκυστικό για τους άλλους, λειτουργώντας σαν θετικό πρότυπο για τους νέους και εκφράζοντας την αναγκαιότητα της αριστείας στην κοινωνία.

2. Τομείς πολιτικής

2.1. Ανάγκη για διατομεακή, διυπουργική προσέγγιση σε εθνικό

επίπεδο

Η έννοια της διπλής καριέρας για εξ' ορισμού κορυφαίους αθλητές εμπλέκει τον τομέα του αθλητισμού και τον τομέα της εργασίας (είτε την μάθηση είτε την απασχόληση), την εκπαίδευση και τον τομέα της υγείας. Εκτός από αυτούς τους τομείς, τα υπουργεία Οικονομικών μπορούν να εμπλακούν επιπλέον, σε θέματα που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση των φοιτητών-αθλητών, τη φορολογία και την πληρωμή για την υγεία. Τα άτομα λοιπόν θα απολαμβάνουν μια σειρά από δικαιώματα και υποχρεώσεις σχετικά με αυτούς τους τομείς, που θα εξαρτώνται από τις πολιτικές και τις πρακτικές του κάθε κράτους-μέλους (συμπεριλαμβανομένων των νομικών πλαισίων), και η ευθύνη για τους τομείς πολιτικής θα εξαπλώνεται σταθερά σε έναν αριθμό κεντρικών (και σε αρκετές περιπτώσεις περιφερειακών και τοπικών) κυβερνητικών τμημάτων υπεύθυνων για δουλειά, αθλητισμό, εκπαίδευση και υγεία, μαζί με τη συγκεκριμένη διάταξη των αρμοδιοτήτων που ποικίλλει από το ένα κράτος-μέλος στο άλλο. Η παροχή υπηρεσιών υγείας και η προστασία για τους κορυφαίους αθλητές μπορεί να χορηγείται από τα τμήματα υγείας, καθώς οικονομικά θέματα, όπως φορολογικά κίνητρα για εμπορικούς παρόχους φαίνεται να είναι αρμοδιότητα των οικονομικών τμημάτων.

Εκτός από τη συμμετοχή σε διάφορους φορείς πολιτικής που σχετίζονται με πολιτικούς τομείς, οργανισμούς και συμφέροντα σε εμπορικούς, δημόσιους και μη κυβερνητικούς οργανισμούς (ΜΚΟ), εμπλέκονται στις ρυθμίσεις που πρέπει να γίνουν για διπλή σταδιοδρομία. Έτσι, από την άποψη της ρύθμισης ή του ελέγχου, ή της προώθησης των ορθών πρακτικών, η διπλή σταδιοδρομία των αθλητών προϋποθέτει οπωσδήποτε το στοιχείο της «από κοινού χάραξης πολιτικής» μεταξύ τομέων πολιτικής και του συστήματος διεύθυνσης και / ή ρύθμισης της δραστηριότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μακροπρόθεσμες ανάγκες των αθλητών πέραν του αθλητισμού, πληρούνται. Οι αθλητές και οι οργανώσεις που τους εκπροσωπούν θα πρέπει να συμμετέχουν σε αυτή τη διαδικασία.

Δεν υπάρχει μεμονωμένο μοντέλο που να προτείνει πώς να ενσωματώνονται όλοι οι σχετικοί τομείς πολιτικής στο πλαίσιο της διπλής σταδιοδρομίας, ούτε μπορεί να ειπωθεί ποιος τομέας πρέπει να λάβει το ρόλο του συντονιστή σε αυτή τη διαδικασία. Διαφορετικές έρευνες διακρίνουν τέσσερις τύπους προσεγγίσεων της κρατικής παρέμβασης σε αυτό το θέμα, κυρίως: μια κρατοκεντρική διάταξη που υποστηρίζεται από τη νομοθεσία, το κράτος ως διαμεσολαβητή για την προώθηση επίσημων συμφωνιών μεταξύ των εκπαιδευτικών και των αθλητικών φορέων, Εθνικές Ενώσεις/Αθλητικά Ινστιτούτα που δρουν ως διαμεσολαβητές δεσμεύοντας απευθείας στη διαπραγμάτευση τους εκπαιδευτικούς φορείς με τον αθλητή και μια προσέγγιση «ελεύθερης αγοράς» στην οποία δεν υπάρχουν επίσημες δομές.

Η έρευνα δείχνει πώς η Γαλλία, η Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο αντίστοιχα σημειώνουν επιτυχία και σε ακαδημαϊκό και σε αθλητικό επίπεδο, σε συνεργασία με τα τμήματα της κυβέρνησης, τους τομείς πολιτικής και τους εμπορικούς, δημόσιους και μη κυβερνητικούς φορείς.

Κατευθυντήριες γραμμές για τη Δράση

Οδηγία 1 — Οι ταλαντούχοι και κορυφαίοι αθλητές σε ερασιτεχνικά και επαγγελματικά αθλήματα, συμπεριλαμβανομένων των αθλητών με αναπηρία, καθώς και των αθλητών που έχουν συνταξιοδοτηθεί, θα πρέπει να ανγνωρίζονται σαν μια συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα στους σχετικούς τομείς πολιτικής. Αυτή η κατάσταση μπορεί να είναι:

α. Να βελτιωθούν και να αναγνωριστούν μέσω της συνεργασίας μεταξύ των συνεργατών στα κορυφαία αθλήματα (συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών που αντιπροσωπεύουν αθλητές, εκπαίδευση, απασχόληση, άμυνα, εσωτερικές υποθέσεις, οικονομία, υγεία και συναλλαγές).

β. Είναι ενσωματωμένοι σε θεσμικούς μηχανισμούς και σχέδια πολιτικής αθλητικών σωματείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, στον κοινωνικό διάλογο μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων στον επαγγελματικό αθλητισμό και στο διάλογο μεταξύ των διοικητικών συμβουλίων και των επιτροπών αθλητών σε οργανισμούς αθλητισμού στον ερασιτεχνικό αθλητισμό.

γ. Υποστηριζόμενοι από περιγραφές επιλογών για αργές και πρώιμες επιδόσεις υψηλής εξειδίκευσης και για αθλητές με αναπηρία, και συγκεκριμένα σε μονοπάτια όπου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από αρτιμελείς αθλητές.

Οδηγία 2 — Δημόσιες αρχές υπεύθυνες για τομείς πολιτικής σχετικά με τον αθλητισμό, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την κοινωνική και οικονομική υποστήριξη και την απασχόληση θα πρέπει να σκεφτούν την εγκαθίδρυση των διυπηρεσιακών σωμάτων ή μηχανισμών για να διασφαλίσουν το συντονισμό, τη διατομεακή συνεργασία, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των πολιτικών διπλής σταδιοδρομίας για ταλαντούχους και κορυφαίους αθλητές συμπεριλαμβανομένων των κορυφαίων αθλητών που έχουν συνταξιοδοτηθεί.

Οδηγία 3 — Οι αρχές που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της διπλής σταδιοδρομίας θα πρέπει να αναπτύξουν εθνικές οδηγίες για διπλή σταδιοδρομία λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες της Ε.Ε. στο θέμα της διπλής σταδιοδρομίας και την ιδιαιτερότητα του εθνικού αθλητισμού και του εκπαιδευτικού συστήματος και τη πολιτιστική διαφορετικότητα. Θα πρέπει να λάβουν υπόψη τη χρήση των συμφωνιών μεταξύ των συνεργατών για την προώθηση της διπλής σταδιοδρομίας. Όταν είναι αναγκαίο, τέτοιες συμφωνίες μπορούν να συμπεριλάβουν συγκεκριμένους ανταποδοτικούς μηχανισμούς, όπως για παράδειγμα κίνητρα για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή για τους εργοδότες να προσλάβουν αθλητές με διπλή σταδιοδρομία.

(10) Aquilina, Henry, και PMP (2004), μια ανασκόπηση της πολιτικής στην εκπαίδευση των κορυφαίων αθλητών στην (τότε) Ε.Ε.

2.2. Αθλητισμός

Οι πολιτικές για τον αθλητισμό θα πρέπει να στοχεύουν σε ταλαντούχους και κορυφαίους αθλητές, οι οποίοι κάνουν καριέρα και στον αθλητισμό και την εκπαίδευση ή εργάζονται. Οι περισσότερες κυβερνήσεις στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο στις εθνικές πολιτικές αθλητισμού μέσω των νομικών και/ή των οικονομικών πλαισίων.

Καθώς τα πολιτικά και συχνά τα κύρια χρηματοδοτικά όργανα, μπορούν να αντιδράσουν στις βελτιώσεις στον αθλητισμό και την κοινωνία και να δίνουν την κατεύθυνση προς την εφαρμογή της ιδέας της διπλής σταδιοδρομίας οργανώνοντας διυπουργικές συμφωνίες και διανέμοντας πόρους στους αθλητικούς οργανισμούς, ενώσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία θα αναγνωρίσουν και θα υποστηρίξουν τις διπλές σταδιοδρομίες.

Παράλληλα με τη συνδρομή από άλλους τομείς όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η υγεία, ο τρόπος ζωής και η οικονομία, τα ενδιαφερόμενα μέρη στο χώρο του αθλητισμού, όπως αθλητικοί οργανισμοί, αθλητικά κέντρα και, πιο συγκεκριμένα, προπονητές και γονείς παίζουν ένα ρόλο-κλειδί στην επιτυχή εφαρμογή της διπλής σταδιοδρομίας των αθλητών.

2.2.1. Αθλητικοί οργανισμοί

Οι αθλητικοί οργανισμοί (ομοσπονδίες, συνομοσπονδίες, ενώσεις, κλαμπ), οι οποίοι ακόμα έχουν μια τάση να εστιάζουν στη διοργάνωση διαγωνισμών θα πρέπει να προσδιορίσουν ή να αναθεωρήσουν τις πολιτικές τους και να απαιτήσουν την ανάπτυξη των προγραμμάτων διπλής σταδιοδρομίας. Οι εθνικοί αθλητικοί οργανισμοί θα μπορούσαν να προωθήσουν και να υποστηρίξουν την ενσωμάτωση της ιδέας της διπλής σταδιοδρομίας στις διάφορες δραστηριότητες των μελών των αθλητικών οργανισμών, λαμβάνοντας υπόψη τη θέση των αθλητών, μια μακρόχρονη στρατηγική προσέγγιση για συμφωνίες διπλής σταδιοδρομίας και τη διαθεσιμότητα για υποστηρικτικές υπηρεσίες. Καθώς υπάρχει αθλητική πειθαρχία για ανθρώπους με αναπηρίες μέσα στους αθλητικούς οργανισμούς, χρειάζεται ειδική προσοχή για αυτή την ομάδα, έτσι ώστε να υπάρχει ίση μεταχείριση και να δημιουργηθούν συγκεκριμένες δομές, αν αυτές που υπάρχουν ήδη για τους αρτιμελείς αθλητές, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Αυτό απαιτεί, οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων να ενσωματώνουν τις απόψεις και τις ανάγκες της ομάδας.

Η καριέρα των αθλητών, γενικά από την ηλικία των 10-12 χρονών και μετά, θα πρέπει να είναι η αρχή υψηλού επιπέδου στρατηγικών και ενεργειών από τους αθλητικούς οργανισμούς. Ειδική προσοχή πρέπει να δίνεται στις ειδικές προκλήσεις της πρώιμης εξειδίκευσης στον αθλητισμό και στην αρχή της εντατικής εκπαίδευσης στη νεαρή ηλικία. Παρά το ότι οι εθνικές ενώσεις και τα σωματεία είναι νομικά ελεύθεροι να εφαρμόσουν τις δικές τους πολιτικές κατάρτισης και να μπορούν να αποφασίσουν μόνοι τους αν θα ξεκινήσουν εντατική εκπαίδευση νωρίτερα ή αργότερα, σε κάθε περίπτωση, η προσωπική, φυσική και πνευματική ανάπτυξη του παιδιού πρέπει να είναι το σημείο αναφοράς.

Είναι σημαντικό ότι η διαδικασία επιλογής των ταλαντούχων και κορυφαίων αθλητών και οι περαιτέρω αποφάσεις στη διπλή σταδιοδρομία των αθλητών είναι διαφανείς και αποβάλλουν κάθε μορφή διάκρισης ή αποκλεισμού που βασίζεται στο φύλο, τη φυλή, τη θρησκεία ή το σεξουαλικό προσανατολισμό. Αυστηροί ηθικοί κανόνες είναι απαραίτητοι. Η ιδιωτική ζωή και οι διακρίσεις εκτός αθλητισμού, θα πρέπει να γίνονται σεβαστές και αποδεκτές και η ύπαρξη μιας ισορροπίας στη ζωή των αθλητών θεωρείται σημαντική. Καταστατικά με ακρίβεια και ηθικοί κανόνες μπορεί να είναι χρήσιμα αν ρυθμίζουν για παράδειγμα τη διαδικασία προσφυγής κατά αποφάσεων εντός του οργανισμού. Ξεκάθαρη και ανοιχτή επικοινωνία και πληροφόρηση σχετικά με τους κανόνες και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων είναι απαραίτητη.

Μια στρατηγική (απαιτείται) για να εμπλέξει τους αθλητές στα κυβερνητικά όργανα και να ενσωματώσει τις απόψεις των αθλητών στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων για να βελτιωθούν. Κατά τη διαδικασία συνταξιοδότησης των αθλητών, οι αθλητικοί οργανισμοί θα μπορούσαν να στηρίζουν τους αθλητές παρέχοντάς τους ένα ρόλο στις δραστηριότητες του οργανισμού. Οι καλές πρακτικές περιλαμβάνουν τις επιτροπές των αθλητών, τις διαδικασίες συμβουλευτικής των αθλητών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, συγκεκριμένες διαδικασίες εκλογής για να συμπεριλάβουν στο σώμα διακυβέρνησής τους, διευκολύνσεις ή προγράμματα για να υποστηρίξουν και να διαδώσουν τις απόψεις των αθλητών, προτεραιότητα πρόσβασης για προσλήψεις αθλητών ή για εθελοντικές δραστηριότητες στα προγράμματα των αθλητικών οργανισμών και δέσμευση με τους οργανισμούς των παικτών για αντιμετώπιση της διπλής σταδιοδρομίας στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου.

Στις στρατηγικές, δομές και προγράμματα της διπλής σταδιοδρομίας των αθλητών, τα διαφορετικά στάδια της ανάπτυξης καριέρας στην πειθαρχία στα σπορ θα πρέπει να προσδιοριστούν και να περιγραφούν ξεκάθαρα, έτσι ώστε σαφείς κατευθύνσεις από την αρχή της πρακτικής μέχρι το ανώτατο επίπεδο και τη συνταξιοδότηση να προβλέπονται. Τέτοιες κατευθύνσεις πρέπει να είναι ευέλικτες και να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές ανάγκες και τους ρυθμούς της πρώιμης και της όψιμης ανάπτυξης των αθλητών. Αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να ακολουθείται από όλους τους σχετικούς δρώντες, αναγνωρίζοντας την ανάγκη να αναπτυχθούν η υπευθυνότητα και οι δυνατότητες λήψης αποφάσεων του αθλητή.

Στα προγράμματα κατάρτισης και ανταγωνισμού, εκπαιδευτικές και εξτρα-αθλητικές δραστηριότητες θα πρέπει να σχεδιάζονται και να ενσωματώνονται για παράδειγμα σε μια περίοδο χωρίς εκπαίδευση και ανταγωνισμό. Καλύτερη χρήση μπορεί να γίνει από ήδη υπάρχουσες διεθνείς επαφές, συμπεριλαμβανομένων και διεθνών ομοσπονδιών, για να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη των διεθνών εκπαιδευτικών δικτύων που συνδέονται με εκπαίδευση υψηλού επιπέδου και τοποθεσίες σπορ και να ενημερώνουν για τα αποτελεσματικά προγράμματα διπλής σταδιοδρομίας και για τα πολιτικά και νομικά πλαίσια.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Προσφατα, η ΔΟΕ περιέλαβε στην αξιολόγησή της για τις διεθνείς ομοσπονδίες μια εκτίμηση για τα προγράμματα καριέρας των αθλητών, η οποία θα πρέπει να ενσωματωθεί στην προσέγγιση της διπλής καριέρας. Αυτό αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα καθώς, έχει προσδιοριστεί ως απαραίτητο να γίνει, οι διεθνείς ομοσπονδίες να πρέπει να συνεισφέρουν σε όλη τη διαδικασία.

Οι αθλητικοί οργανισμοί θα πρέπει να γνωρίζουν ότι οι αθλητές έρχονται αντιμέτωποι με αντικρουόμενες απαιτήσεις και ανάγκες σε διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης (αθλητικό, ακαδημαϊκό, επαγγελματικό, ψυχολογικό, ψυχοκοινωνικό, κοινωνικό, οικονομικό) κατά τη διάρκεια καθενός από τα στάδια μιας διπλής σταδιοδρομίας. Κάποια ελαστικότητα από τους αθλητικούς οργανισμούς στο να δουλεύουν με άλλους εταίρους θα ενισχύσει την περαιτέρω συνεργασία.

⁽¹¹⁾ Για πρόωρη σπορ εξειδίκευση το σημείο εκκίνησης είναι σε νεαρή ηλικία.

2.2.2. Αθλητικές ακαδημίες και κέντρα υψηλών επιδόσεων

Οι αθλητικές ακαδημίες υπάρχουν με πολλούς τρόπους στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Στα σχολεία, στις τοπικές πολυαθλητικές ακαδημίες, χωρίς τις παροχές που προσφέρουν έξτρα αθλητικές δραστηριότητες για τους ταλαντούχους αθλητές και εύρεση ταλέντων σε συγκεκριμένα σπορ. Δήμοι, σχολεία και αθλητικές ενώσεις που εμπλέκονται σε αυτές τις ακαδημίες και στις τοπικές διατάξεις με όλους τους εταίρους που εμπλέκονται, να είναι το κλειδί προς την επιτυχία. Ξεκάθαροι στόχοι, προσδιορισμός των ομάδων-στόχων και ένας σύνδεσμος στα περιφερειακά και εθνικά προγράμματα ταλέντων.

Οι τοπικές και οι περιφερειακές αθλητικές ακαδημίες που έχουν συσταθεί από (επαγγελματικές) ενώσεις και ομοσπονδίες για επιλεγμένους ταλαντούχους αθλητές είναι κοινές στην πλειοψηφία των κρατών-μελών. Μόνο ένας μικρός αριθμός αθλημάτων στα οποία ιδιωτικοί φορείς, διαφορετικοί από τις αθλητικές ενώσεις και τις ομοσπονδίες, ενεργούν άμεσα στην εκπαίδευση των ταλαντούχων αθλητών (κυρίως στο τένις, το γκολφ και το σκι). Ακόμα και σε αυτές τις περιπτώσεις, υπάρχει ένα συνοθύλευμα μεταξύ των ιδιωτικών ακαδημιών, εθνικών ενώσεων και μπορεί να διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Πέρα από την επαγγελματική εκπαίδευση των νέων αθλητών, έμφαση πρέπει να δοθεί γύρω από την προσωπική τους ανάπτυξη και την εκπαίδευσή τους, με τη βοήθεια των προπονητών, των δασκάλων και των ειδικών στην υγεία. Οι αθλητικές ενώσεις θα πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα, τα οποία επιτρέπουν τη συμφιλίωση του υψηλού επιπέδου άθλησης με τη σχολική εκπαίδευση.

Σε πολλά κράτη μέλη, οι Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές ή οι ομοσπονδίες αθλημάτων έχουν διεθνή ή εθνικά κέντρα υψηλής εκπαίδευσης, τα οποία φιλοξενούν διάφορα αθλήματα. Η ύπαρξη αυτών των εθνικών κέντρων εκπαίδευσης, όπου οι κορυφαίοι αθλητές προπονούνται όλο το χρόνο, είναι απαραίτητη στον οργανισμό για την προπόνηση των κορυφαίων αθλητών. Γενικά, μια κρίσιμη μάζα από ταλαντούχους αθλητές μιας χώρας (ξεκινώντας από την ηλικία των 12) είναι συγκεντρωμένη σε ένα μέρος ή σε λίγα μέρη σε πλήρη ή μερική βάση. Εθνικές ενώσεις διαδραματίζουν ένα ρόλο-κλειδί στον οργανισμό προπόνησης, καθώς η διοίκηση του κέντρου προπόνησης μπορεί να αναφέρεται σε διαφορετικούς τύπους οργανισμών (Υπουργείο Παιδείας, Ολυμπιακή Επιτροπή, ιδιωτική εταιρεία). Οι αθλητές πρέπει να επωφελούνται από τα στανταρ υψηλής ποιότητας για την αθλητική εκπαίδευση, την ιατρική έρευνα, την εκπαίδευση και άλλες υποστηρικτικές υπηρεσίες και θα πρέπει να γίνουν σωστές και διαφανείς ρυθμίσεις εσωτερικά ή με υπηρεσίες στη γειτονιά του κέντρου. Εργαστήρια επιστήμης του αθλητισμού σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια θα μπορούσαν να παράσχουν σημαντική υποστήριξη.

Προγράμματα κατάρτισης για τον αυξανόμενο αριθμό των αθλητών από το εξωτερικό, διεθνή κατασκηνώσεις εκπαίδευσης και αθλητικές μαθητείες θα μπορούσαν να προσφέρονται στα κέντρα, αν και η ενσωμάτωση της έννοιας της διπλής σταδιοδρομίας για τους ξένους αθλητές εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση λόγω των διαφορετικών αναγκών και υποβάθρων τους, καθώς και ως πιθανά γλωσσικά και νομικά εμπόδια.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Το High-Performance Centre του Sant Cugat στην Ισπανία έχει μια Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Αθλητών (ΣΑΕ) δίνοντας ξεχωριστή προσοχή στις μεταβάσεις των αθλητών που μπορεί να αναμένουν κατά τη διάρκεια της ζωής τους, ιδίως κατά το τέλος της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το τέλος της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, και μετά τη συνταξιοδότησή τους από τον αθλητισμό. Οι πρώτες εμπειρίες των εργασιών διευκολύνουν τοπικές επιχειρήσεις κοντά στο κέντρο. Το δημόσιο γυμνάσιο (IES CAR) που βρίσκεται μέσα στο κέντρο κατάρτισης, προσφέρει μαθήματα σε προκαθορισμένες ώρες για τις ομάδες κατάρτισης.

Το Μάλμε Sport Academy του Πανεπιστημίου του Μάλμε της Σουηδίας υποστηρίζει τους εθνικούς ελίτ αθλητές κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της πανεπιστημιακής εκπαίδευσής τους, διευκολύνοντας έτσι τη μετάβασή τους στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και από την κατώτερη προς την ανώτερη αθλητική μετάβασή τους. Ένα σύνολο διπλής καριέρας υποστηρικτικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ιατρικής, φυσιολογικής, διατροφής, ψυχολογικής και επαγγελματικής βοήθειας (π.χ. συμβουλευτική σταδιοδρομίας και προγραμματισμός) είναι διαθέσιμο για μαθητές-αθλητές. Οι επιχορηγήσεις που παρέχονται στους χρήστες του προγράμματος θα τους επιτρέψουν 25 ώρες συνδρομή εμπειρογνομόνων κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού έτους, με βάση την αξιολόγηση των ατομικών αναγκών τους ή προσωπικών επιλογών.

Οι αθλητικές ακαδημίες και τα διεθνή και εθνικά αθλητικά κέντρα που διοικούνται από τις αθλητικές ομοσπονδίες, είναι συχνά ένα μέρος της πολιτικής για τον αθλητισμό των εθνικών και περιφερειακών αθλητικών αρχών. Μέσω δημοσιονομικών πλαισίων ή / και κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών προδιαγραφών και μηχανισμών ελέγχου ποιότητας, η διαφάνεια μπορεί να επιτευχθεί σχετικά με τις εργασιακές διαδικασίες και την παραγωγή αυτών των κέντρων. Για τις αθλητικές ακαδημίες διοικούμενες από επαγγελματικές επιχειρήσεις ή συλλόγους, οι μηχανισμοί αυτοί συχνά δεν είναι σε θέση, αλλά τα συστήματα αδειοδότησης των ομοσπονδιών θα μπορούσαν να δώσουν κατευθύνσεις. Είναι σημαντικό ότι η θέση των αθλητών και του προσωπικού σε αυτές τις αθλητικές κοινότητες θα πρέπει να ρυθμίζεται καλά, για παράδειγμα μέσω εκπαίδευσης, εσωτερικού κώδικα συμπεριφοράς, της παρουσίας ενός συνηγόρου του πολίτη ή πράκτορα με τον οποίο να μπορούν να συζητηθούν εμπιστευτικά θέματα, και τακτικής επαφής με τους αθλητές και τους εκπροσώπους τους, συμπεριλαμβανομένων της ενωσης παικτών.

Επιπλέον, το εκπαιδευτικό κομμάτι της διπλής σταδιοδρομίας, ιδιαίτερα μετά την περίοδο υποχρεωτικής εκπαίδευσης, χρειάζεται περισσότερη προσοχή στις αθλητικές ακαδημίες και τα κέντρα υψηλής απόδοσης. Συχνά δεν αισθάνονται υπεύθυνοι για τις ικανότητες που απαιτούνται για μια καριέρα μετά τον αθλητισμό υψηλών επιδόσεων. Κατά συνέπεια, η εμπλοκή με την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης θεωρείται ως μια αναγκαιότητα και όχι ως μια ευκαιρία. Η νομοθεσία, οι κατευθυντήριες γραμμές και η αδειοδότηση συστημάτων, εάν υπάρχουν, θα πρέπει να περιλαμβάνουν την προαγωγή της συνεχούς εκπαίδευσης μετά την υποχρεωτική εκπαίδευση, η οποία θα είναι σύμφωνη με τις εθνικές και

ευρωπαϊκές στρατηγικές για τη δια βίου μάθηση, και να συμπεριλαμβάνεται στις συμφωνίες με τα ενδιαφερόμενα μέρη στον αθλητισμό. Περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να είναι μέρος των συλλογικών συμβάσεων εργασίας για τους

επαγγελματίες αθλητές σε αθλητικές ακαδημίες, με παρόμοιο τρόπο όπως και σε άλλα επαγγέλματα.

2.2.3. Οι προπονητές και άλλα μέλη των ομάδων απόδοσης

Οι προπονητές ⁽¹²⁾ παίζουν κρίσιμο ρόλο στην έναρξη μιας πιθανής ελίτ καριέρας στον προσδιορισμό (μαζί με τις ειδικούς ανιχνευτές ταλέντων και τους γονείς), με γνώμονα τη βελτίωση και την ανάπτυξη των ταλέντων του νεαρού αθλητή. Δεδομένου ότι το μέλλον των νέων αθλητών, τόσο ως αθλητές όσο και ως πρόσωπα, είναι εν μέρει στα χέρια τους, είναι σημαντικό ότι οι προπονητές έχουν τα προσόντα στο κατάλληλο επίπεδο για τους ρόλους που αναλαμβάνουν σε αυτό το στάδιο της καριέρας του αθλητή. Θα πρέπει επίσης να διαθέτουν τις ικανότητες να κατανοήσουν διαφορετικούς τύπους των κινδύνων που μπορεί να αντιμετωπίζουν οι αθλητές, και όχι μόνο οι κίνδυνοι που συνδέονται άμεσα με την αθλητική κατάρτιση. Ο τρόπος ζωής των ταλαντούχων και ελίτ αθλητών υψηλού επιπέδου και η δια βίου ανάπτυξη θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην προσέγγισή τους προς τον αθλητή.

Σε μεταγενέστερο στάδιο, οι ειδικοί κατάφεραν με ένα προπονητή ή τον διαχειριστή απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων τύπων (βοηθών) προπονητών, (παρα) ιατρικοί και λοιπό προσωπικό, λειτουργούν ως ομάδα για να καθοδηγήσουν τις αθλητικές δραστηριότητες ενός ταλαντούχου αθλητή προς την ελίτ επίπεδο. Ως εκ τούτου, οι προπονητές ή οι διαχειριστές θα πρέπει να διαχειρίζονται την απόδοσή τους και να φροντίζουν ώστε οι αθλητές να βελτιώσουν την τεχνικές, τακτικές, σωματικές και ψυχικές ικανότητες τους, αλλά επίσης να αναπτύξουν τις προσωπικές, κοινωνικές ικανότητες και τον τρόπο ζωής τους, μέσω των μονοπατιών της εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας. Όλο το προσωπικό της ομάδας των επιδόσεων θα πρέπει να δει τον αθλητή σαν ένα άτομο και να προωθήσει την ανάπτυξη των δεξιοτήτων ζωής (π.χ. η αποτελεσματική επικοινωνία, ασχολείται με την επιτυχία και την αποτυχία, χρόνο / τη διαχείριση του άγχους, κλπ) κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι δεξιότητες αυτές να μην εμφανίζονται μόνο στο χώρο του αθλητισμού, αλλά και στη ζωή και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας. Το Δίκαιο Παιχνίδι και ένα περιβάλλον όπου οι επιδόσεις βελτιώνονται με νόμιμα μέσα, στηριζόμενα σε μια σαφή φιλοσοφία αντιντόπινγκ, θα πρέπει να προωθηθεί.

Αυτή η προσέγγιση απαιτεί μια αλλαγή νοοτροπίας στα διοικούντα αθλητικά σωματεία και τους οργανισμούς σε πολλά κράτη-μέλη, έτσι ώστε να αναγνωρίζουν το ρόλο των οργανώσεων που εκπροσωπούν τους προπονητές και άλλα μέλη του προσωπικού των επιδόσεων σε αυτή την προοπτική. Ένας κώδικας δεοντολογίας, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της διπλής σταδιοδρομίας, θα μπορούσε να είναι μέρος μιας συλλογικής σύμβασης εργασίας ή οι ατομικές συμβάσεις για καλά ειδικευμένους προπονητές και άλλα μέλη του προσωπικού των επιδόσεων που χρησιμοποιούνται για να συνεργαστούν με ταλαντούχους αθλητές και αθλητές υψηλού επιπέδου.

Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τους κανονισμούς που αφορούν τις απαιτήσεις που είναι απαραίτητες για να γίνει ένας προπονητής, μερικές φορές, συμπεριλαμβανομένων άλλων ελίτ αθλημάτων που σχετίζονται με τους

επαγγελματίες (προσόντα, πιστοποίηση των εκπαιδευτικών φορέων, επικύρωση της μη τυπικής μάθησης εμπειριών). Αυτές οι ενημερώσεις θα πρέπει να βασίζονται στα εκσυγχρονισμένα επαγγελματικά προσόντα των εξειδικευμένων προπονητών και άλλων μελών της ομάδας των επιδόσεων για τους ταλαντούχους και τους αθλητές υψηλού επιπέδου. Τα προφίλ, οι ρόλοι, τα καθήκοντα και οι απαιτούμενες ικανότητες, οι δεξιότητες και οι γνώσεις που περιγράφονται στο διεθνές πλαίσιο καθοδήγησης που αναπτύχθηκε από το Διεθνές Συμβούλιο για την Αριστεία Προπονητικής (ICCE) και το Σύλλογο καλοκαιρινών Ολυμπιακών Διεθνών Ομοσπονδιών (ASOIAF) (2012), καθώς και το πλαίσιο εθνικών προπονητών αναπτύχθηκαν σε ορισμένα κράτη-μέλη της Ε.Ε, και θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα σε αυτή τη διαδικασία. Τα προσόντα που πρέπει να αποκτηθούν μέσα από διαφορετικούς τύπους εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ομοσπονδιών θα πρέπει να είναι συμβατά με τα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF). Η προσέγγιση αυτή θα ευθυγραμμίζει τη προπόνηση ικανοτήτων με τις ανάγκες των ταλαντούχων και ελίτ αθλητών και θα τις κάνει φανερές σε περίπτωση που οι προπονητές και άλλα μέλη των ομάδων απόδοσης επιλέξουν μια θέση εργασίας στο εξωτερικό ή έχουν προσληφθεί από το εξωτερικό για την εκτέλεση προγραμμάτων κατάρτισης.

Προπονητές και άλλα μέλη της ομάδας των επιδόσεων, είτε επαγγελματίες είτε εθελοντές, έχουν ανάγκη από περαιτέρω εκπαίδευση από τη στιγμή που έχουν τα προσόντα και την εργασία, όχι μόνο λόγω των νέων μεθόδων κατάρτισης, αλλά και στην προοπτική ενός μεταβαλλόμενου αθλητικού περιβάλλοντος. Ορισμένα κράτη μέλη και αθλητικές οργανώσεις έχουν ήδη δημιουργήσει περαιτέρω εκπαιδευτικά συστήματα, προκειμένου να επικυρώσουν την άδεια των προπονητών, αλλά τα συστήματα είναι συχνά σε εξέλιξη ακόμη ή δεν είναι οργανωμένα με ένα ελκυστικό και αποτελεσματικό τρόπο. Η έννοια της δια βίου μάθησης θα πρέπει να εφαρμοστεί στον τομέα της αθλητικής προπόνησης και καθοδήγησης, και θα πρέπει να συμπεριληφθούν θέματα διπλής σταδιοδρομίας.

⁽²⁾ Οι όροι «προπονητής», «εκπαιδευτής» και «δάσκαλος» έχουν διαφορετικές σημασίες στα κράτη μέλη της ΕΕ κυμαίνονται από ένα περιορισμένο πεδίο εφαρμογής παρέχοντας καθοδήγηση σχετικά με την τακτική κατά τη διάρκεια του ανταγωνισμού μόνο, σε μια συνδυασμένη λειτουργία, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων όπως η διδασκαλία, δίνοντας ασκήσεις κατά τη διάρκεια των προπονήσεων και να είναι ο διαχειριστής της ομάδας ή ο καθοδηγητής επαγγελματιών. Σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές χρησιμοποιείται ένα ευρύ ορισμό, με βάση τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προπονητικής, στην οποία όλες οι δραστηριότητες επικεντρώθηκαν στην καθοδηγούμενη βελτίωση και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των αθλητών που περιλαμβάνονται. (Ευρωπαϊκό Coaching Συμβούλιου του 2007)

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, ένα προσόν για την Υποστήριξη του Lifestyle ενός Ταλαντούχου Αθλητή (TALS) έχει αναπτυχθεί από το Πρόγραμμα Υποτροφιών Ταλαντούχων Αθλητών (TASS). Τα προσόντα παρέχουν τις απαραίτητες δεξιότητες που επιτρέπουν στους επαγγελματίες (π.χ. προπονητές και διευθυντές απόδοσης) την καθοδήγηση και υποστήριξη αθλητών μέσω της διπλής σταδιοδρομίας τους και έχει ένα επίπεδο ισοδύναμο με EQF επίπεδο 4. Τα προσόντα είναι μέρος μιας συνεχούς στρατηγικής Επαγγελματικής Ανάπτυξης για τους επαγγελματίες στον τομέα αυτό.

Πολλοί ελίτ αθλητές έχουν τη δυνατότητα και την επιθυμία να γίνουν προπονητές ή μέλη μιας ομάδας απόδοσης. Ωστόσο, αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι οι άριστοι πρώην αθλητές θα γίνουν για παράδειγμα και άριστοι προπονητές. Υπάρχει ανάγκη για μια ενεργητική και δομημένη προσέγγιση για την υποστήριξη της μετάβασης από τον ελίτ αθλητή σε άλλα επαγγέλματα στον τομέα του αθλητισμού, στον οποίο αναγνωρίζεται η σχετική εμπειρία των αθλητών.

Ενώ η θέση των υπαλλήλων με υψηλές επιδόσεις και των προπονητών των εθνικών κέντρων κατάρτισης, των επαγγελματικών αθλητικών σωματείων και των μεγάλων αθλητικών οργανώσεων είναι συχνά πλήρους επαγγελματικής απασχόλησης, αυτό δεν συμβαίνει σε άλλα αθλήματα και ιδιαίτερα για τους προπονητές των αθλητών με ειδικές ανάγκες. Οι προπονητές συχνά πρέπει να συνδυάζουν την προπόνησή τους με άλλες εργασίες και συναντούν προκλήσεις με τους εργοδότες κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων προπονήσεων και διεθνών διοργανώσεων στο εξωτερικό. Οι προπονητές συχνά απασχολούνται με μερική απασχόληση ή ακόμη και μόνο για να πάρουν την επιστροφή των εξόδων τους. Αυτή η «ανάμειξη» της φύσης των προπονητών και του ρόλου τους, υποδηλώνει την ανάγκη για μια «προσέγγιση διπλής καριέρας» για τους προπονητές, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ρυθμίσεων για την απασχόληση που είναι ανάλογες με την εντατική φύση του ρόλου τους στην υποστήριξη ταλαντούχων και ελίτ αθλητών. Εάν ισχύει, αυτό μπορεί να γίνει ως μέρος της ανάπτυξης μιας συλλογικής σύμβασης εργασίας για τους επαγγελματίες προπονητές.

2.2.4. Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Οι περισσότεροι αθλητές μπορούν να αναπτύξουν μόνο διπλή καριέρα, εάν τους οφελεί, παράλληλα με μια ισορροπημένη ομάδα επίδοσης, από αποτελεσματικές υπηρεσίες υποστήριξης. Οι αντικρουόμενες απαιτήσεις του αθλητισμού, της εκπαίδευσης και της εργασίας, διαφορετικά νομικά και οικονομικά πλαίσια, μια γενική έλλειψη χρόνου και υψηλή πίεση λόγω της αναμενόμενης εξαιρετικής επίδοσης στον αθλητισμό κάνουν τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών αυτών να αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχία.

Ακαδημαϊκή απόδειξη υπογράμμισε τη σημασία μιας ισχυρής δομής υποστήριξης για να βοηθήσει ελίτ αθλητές να επιτύχουν τις αθλητικές φιλοδοξίες τους ως μέρος της στρατηγικής του βίου τους.⁽¹³⁾

Οι υποστηρικτικές δομές πρέπει να ενσωματωθούν πλήρως στα συστήματα του αθλητισμού, της εκπαίδευσης, του επαγγέλματος και του τρόπου ζωής των αθλητών και όχι της απομόνωσής τους έξω από το αθλητικό πλαίσιο. Πρέπει να βασίζονται

στην άμεση επαφή με τους αθλητές, τους γονείς, τους προπονητές, τους διευθυντές των επιδόσεων και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο διάλογος μεταξύ των συμβούλων, φυσιοθεραπευτών, γιατρών, προπονητών και εκπροσώπων με βάση την εκπαίδευση πρέπει να οργανωθεί, έτσι ώστε να επιτευχθεί δέσμευση μέσω εξατομικευμένων σχεδίων δράσης. Συμφωνίες θα πρέπει να επιτευχθούν με τους γονείς ή τους εκπροσώπους των οικογενειών των νεαρών αθλητών, οι οποίοι όχι μόνο εκπροσωπούν νόμιμα τα παιδιά τους, αλλά και συχνά επενδύουν σημαντικά στην ανάπτυξή τους.

Δεν υπάρχει προνομιούχο μοντέλο για την οργάνωση υποστηρικτικών υπηρεσιών διπλής σταδιοδρομίας, λόγω της διαφορετικής ιστορίας, των ευθυνών των ενδιαφερομένων μερών στον τομέα του αθλητισμού και της αναγνώρισης αρμοδιοτήτων στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Ωστόσο, το ενδιαφέρον των αθλητών πρέπει να είναι το σημείο εκκίνησης και η συγκρούση συμφερόντων μεταξύ των οργανισμών και των αθλητών. Οι υπηρεσίες θα πρέπει να βασίζονται σε έγκυρες επιστημονικές έρευνες ή / και να έχουν την υποστήριξη των επιστημονικών εμπειρογνομόνων. Θα πρέπει να αναπτυχθούν υπηρεσίες παραπομπής μέσω ενός δικτύου ειδικών (π.χ. οικονομική, ψυχολογική, κοινωνική, νομική, κοινωνική ασφάλιση) και online υπηρεσιών που σχετίζονται με την εκπαιδευτική και επαγγελματική ανάπτυξη. Υποστηρικτικές δομές και υπηρεσίες που συνδέονται με διάφορους τομείς πολιτικής πρέπει να είναι συντονισμένες.

Υπηρεσίες υποστήριξης διπλής καριέρας θα πρέπει να διαφημίζονται μεταξύ της κοινότητας των αθλητών, των προπονητών, των αθλητικών ομοσπονδιών και άλλων ενδιαφερομένων φορέων, ιδίως για αθλητές που εξασκούνται εκτός ειδικών δομών εκπαίδευσης και αθλητισμού, για τους ταλαντούχους και τους ελίτ αθλητές. Οι αθλητές εκτός του πεδίου εφαρμογής των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των κέντρων κατάρτισης υψηλής απόδοσης συχνά δεν γνωρίζουν την ύπαρξη προγραμμάτων υποστήριξης .⁽¹⁴⁾

⁽¹³⁾ Chartrand & Lent, 1987; Lavalley & Wylleman, 2000.

Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες μπορεί, να περιλαμβάνουν ιδιαίτερα:⁽¹⁵⁾

- Ψυχολογική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων προσωπικής ανάπτυξης της κατάρτισης, της ανακάλυψης της σταδιοδρομίας, του σχεδιασμού, της ανάπτυξης και της καθοδήγησης, της διαχείρισης του τρόπου ζωής, των δεξιοτήτων για την προετοιμασία και της αντιμετώπισης της μετάβασης και αλλαγής, των κρίσεων και παρεμβάσεων;
- Εκπαιδευτική καθοδήγηση και πληροφόρηση
- Καθοδήγηση για την απασχόληση και τις πληροφορίες, προετοιμασία για μια νέα θέση εργασίας.

Με παρόμοιο τρόπο, όπως οι προπονητές, οι επαγγελματίες και οι εθελοντές που εργάζονται σε ομάδες επιδόσεων και οι επαγγελματίες που εργάζονται σε δομές παροχής υπηρεσιών με διπλή καριέρα (είτε ανεξάρτητα είτε απασχολούνται από μια αθλητική οργάνωση, ένα ίδρυμα ή ιδιωτικό φορέα) θα πρέπει να είναι ικανοί και να έχουν προσόντα για να συνεργαστούν με ταλαντούχους και ελίτ αθλητές. Θα πρέπει να σέβονται την ακεραιότητα των αθλητών και να είναι απαλλαγμένοι από κάθε ποινικό μητρώο σε σχέση με το παιδί, σωματική ή σεξουαλική κακοποίηση και να έχουν εμπειρογνωμοσύνη σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αθλητές κατά τη διάρκεια και μετά την αθλητική σταδιοδρομία τους. Οι σύμβουλοι μπορεί να είναι πρώην αθλητές που προκρίθηκαν για την εργασία, μέσω ενός προσαρμοσμένου εκπαιδευτικού μονοπατιού, αναγνωρίζοντας τις μαθησιακές εμπειρίες των ίδιων των πρώην αθλητών.

Η ανταλλαγή εμπειριών που αποκτήθηκαν στα Ολυμπιακά δίκτυα (Γερμανία), στο Σχέδιο Υποτροφιών Ταλαντούχων Αθλητών - TASS (Ηνωμένο Βασίλειο), στο Verein Karriere Danach KADA (Αυστρία) και σε έργα όπως το "Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μελέτης & Ταλέντων" (Βέλγιο), " Μελέτη Αθλητών και Υπηρεσίες Σταδιοδρομίας" (Φινλανδία) ή "Tutorsport" (Ισπανία) μπορεί να ωφελήσει την περαιτέρω ανάπτυξη των υποστηρικτικών υπηρεσιών στην Ευρώπη.

(14) Όπως καταδεικνύεται στο πλαίσιο του έργου Αθλητές-προς-Επιχείρηση (EOC, 2011).

(15) Ιατρική υποστήριξη συμπεριλαμβανομένων της παραϊατρικής φροντίδας και την υποστήριξη της διατροφής, καθώς και της δημοσιονομικής διαχείρισης και τον έλεγχο του προϋπολογισμού μπορεί επίσης να είναι μέρος των υποστηρικτικών υπηρεσιών. Βλέπε παράγραφο 2.5 και 2.6

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 4 — Οι δημόσιες και ιδιωτικές αθλητικές αρχές θα πρέπει να στηρίζουν την εφαρμογή της διπλής σταδιοδρομίας των διαφορετικών τύπων των αθλητών στις δραστηριότητες των εθνικών / περιφερειακών αθλητικών οργανώσεων μέσω των επίσημων συμφωνιών που απαιτούν μια σαφή στρατηγική, το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων και τη συμμετοχή των αθλητών, και να κάνουν τη κατανομή της χρηματοδότησης υπό όρους κατά τη συμπερίληψη της έννοιας της διπλής σταδιοδρομίας στις δραστηριότητές τους. Η ασφάλεια και η ευημερία των νέων αθλητών πρέπει να είναι μια απαίτηση των εν λόγω προγραμμάτων.

Κατευθυντήρια γραμμή 5 — Οι υπεύθυνες αθλητικές αρχές θα πρέπει να αναγνωρίσουν αθλητικές ακαδημίες και κέντρα κατάρτισης υψηλής απόδοσης ως μέρος ενός συνεκτικού συστήματος, διατάξεις για αθλητές διπλής σταδιοδρομίας, συμπεριλαμβανομένων των φοιτητών-αθλητών από το εξωτερικό, που βασίζονται σε συμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, και να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των υπηρεσιών διπλής σταδιοδρομίας στα ιδρύματα αυτά .

Κατευθυντήρια γραμμή 6 — Οι αθλητικές ακαδημίες και τα κέντρα κατάρτισης υψηλής απόδοσης θα πρέπει να αναγνωριστούν και να υποστηριχθούν μόνο από τις δημόσιες και ιδιωτικές αθλητικές αρχές, εφόσον έχουν κάποιες ελάχιστες προϋποθέσεις που έχουν εκπληρωθεί:

- Ο συνδυασμός μεταξύ της αθλητικής κατάρτισης και της γενικής εκπαίδευσης στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη δια βίου μάθηση
- Εξειδικευμένο προσωπικό (συμπεριλαμβανομένων των ειδικών προσόντων για τους αθλητές με ειδικές ανάγκες)
- Υποστηρικτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών, ψυχολογικών, εκπαιδευτικών και βοήθεια καριέρας
- Ποιοτικά κριτήρια για ασφαλείς και προσβάσιμες αθλητικές εγκαταστάσεις και υπηρεσίες
- Η διαφάνεια σχετικά με τα δικαιώματα των αθλητών (π.χ. εσωτερικός κώδικας συμπεριφοράς, διαμεσολαβητής)
- Συνεργασία με το δίκτυο κοινωνικής υποστήριξης αθλητών (π.χ. γονείς).

Κατευθυντήρια γραμμή 7 — Οι αθλητικές και εκπαιδευτικές αρχές θα πρέπει να προωθήσουν την εφαρμογή της έννοιας της διπλής σταδιοδρομίας στις συμβάσεις και κώδικες δεοντολογίας για τους προπονητές και άλλα μέλη των ομάδων απόδοσης. Οι εθνικές αθλητικές οργανώσεις και οι διεθνείς ομοσπονδίες, καθώς και τα πανεπιστήμια και τα ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, θα πρέπει να περιλαμβάνουν την έννοια της διπλής σταδιοδρομίας στον τομέα της εκπαίδευσης στα προγράμματά τους για αυτά τα επαγγέλματα.

Κατευθυντήρια γραμμή 8 — Ο αθλητισμός και οι δημόσιες αρχές πρέπει να υποστηρίζουν τους ενδιαφερόμενους στη διπλή σταδιοδρομία για να διασφαλίσουν ότι μέσω των υποστηρικτικών υπηρεσιών και δομών:

- 1) Εμπειρογνώμονες για τα θέματα διπλής σταδιοδρομίας είναι διαθέσιμοι και προσβάσιμοι σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς που εμπλέκονται
- 2) Η διπλή στήριξη της σταδιοδρομίας (συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για

τις μεταβάσεις σταδιοδρομίας και τη διαχείριση κρίσεων και την αντιμετώπιση των παρεμβάσεων) είναι διαθέσιμη σε όλους τους αναγνωριζόμενους ταλαντούχους, ελίτ και συνταξιούχους αθλητές

3) Η ποιότητα και το περιεχόμενο των υποστηρικτικών υπηρεσιών πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των αθλητών

Κατευθυντήρια γραμμή 9 — Τα μέλη των ομάδων επιδόσεων και εμπειρογνομόνων που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης θα πρέπει να είναι αρμόδιοι και εξειδικευμένοι και ελεύθεροι από οποιοδήποτε ποινικό μητρώο σε σχέση με την παιδί, σωματική ή σεξουαλική κακοποίηση. Τα προσόντα και η πιστοποίηση για τα επαγγέλματα σε ομάδες επιδόσεων και η διπλή σταδιοδρομία των υπηρεσιών υποστήριξης θα πρέπει να είναι μέρος του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Οι ευρωπαϊκές κλαδικές οργανώσεις στον τομέα αυτό θα μπορούσαν να υποστηρίξουν αυτή τη διαδικασία.

2.3. Εκπαίδευση

Δεδομένου ότι το εκπαιδευτικό κομμάτι της διπλής σταδιοδρομίας είναι μια πρόκληση για πολλούς αθλητές, η προσωπική υποστήριξη για τους αθλητές, με τη μορφή των μεντόρων, οι καθηγητές και τα συστήματα υποστήριξης προσωπικής μάθησης έχουν αναγνωριστεί ως ένα επιτυχημένο εργαλείο για την ενθάρρυνση των αθλητών να διατηρήσουν τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα. Προσαρμόσιμες λύσεις πρέπει να βρεθούν για (μικρές ομάδες) αθλητές, λόγω της ποικιλίας των σπορ και των διαφόρων παρασκευασμάτων που απαιτούνται για κάθε άθλημα, τα στάδια ανάπτυξης των αθλητών που περνούν, και την ποικιλία στους εκπαιδευτικούς παρόχους. Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες θα μπορούν να προωθήσουν τη χρήση των κινήτρων για την ενθάρρυνση των νέων αθλητών να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους. Οι διαδικτυακοί κατάλογοι μπορούν να προσφέρουν πληροφορίες σχετικά με την ακαδημαϊκή και την επαγγελματική μάθηση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, των εκπαιδευτικών πόρων και ρυθμίσεων ευελιξίας, τις εγκαταστάσεις, τους προπονητές και τις πληροφορίες υψηλής απόδοσης για ατομικά αθλήματα. Ένα τέτοιο εργαλείο των πόρων για τους ελίτ αθλητές θα πρέπει να διευκολύνει την επιλογή των μαθημάτων και μακρόπνοο σχεδιασμό.

Παρά τα θετικά μέτρα που έχουν ληφθεί για την ενίσχυση μεμονωμένων σπουδαστών-αθλητών (και τους γονείς τους), απαιτούνται και πιο συγκεκριμένα διαρθρωτικά μέτρα. Πολλά κράτη-μέλη έχουν ήδη λάβει αυτές τις προκλήσεις σοβαρά με την υποστήριξη εξειδικευμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, προγράμματα και μεθόδους για να βοηθήσουν τους νέους αθλητές να εξισορροπήσουν την εκπαίδευση και το άθλημα τους. Τα μέτρα αυτά προωθούν την εφαρμογή της διπλής σταδιοδρομίας, αλλά και στηρίζουν έμμεσα τις στρατηγικές των κρατών μελών για την εκπαίδευση (εργατικό δυναμικό υψηλής ειδίκευσης, η πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου) και τον αθλητισμό. Επιπλέον, δεδομένης της δημοτικότητας του αθλητισμού, παρέχουν στα σχολεία δυνατότητες να παρουσιάσουν τους εαυτούς τους και να προσελκύσουν περισσότερους φοιτητές.

2.3.1. Σχολική εκπαίδευση

Υπάρχουν επί του παρόντος αρκετοί τρόποι σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση για τους νέους αθλητές να συνδυάζουν τη σχολική εκπαίδευση και την αθλητική τους κατάρτιση. Πολλά κράτη-μέλη έχουν δημιουργήσει ένα ειδικό καθεστώς που χορηγεί στους δικαιούχους αθλητές υποτροφίες, ευέλικτα ωράρια και ημερομηνίες των εξετάσεων, και τους επιτρέπει να είναι απόντες για τους αγώνες.

Η πλειοψηφία των κρατών-μελών ρυθμίζει αθλητικές τάξεις σε κανονικά σχολεία με ένα προφίλ αθλήματος. Για τα περισσότερα αθλήματα, ένα αθλητικό προφίλ για το σχολείο, συμπεριλαμβανομένων επιπλέον της φυσικής αγωγής και των καθημερινών αθλητικών δραστηριοτήτων, έχουν μια θετική επίδραση στο παιδί.

Ιδιαίτερη προσοχή για ορισμένα αθλήματα συνίσταται μόνο από την ηλικία των 10 ετών και άνω.

Σε κράτη-μέλη με ενεργούς τοπικούς αθλητικούς συλλόγους, αυτές οι δραστηριότητες

μπορούν να οργανωθούν σε στενή συνεργασία μεταξύ των σχολείων και των συλλόγων. Παρά το γεγονός ότι τα περισσότερα σχολεία επιτρέπουν στους μαθητές να έχουν περισσότερα μαθήματα αθλητισμού την εβδομάδα, αυτές οι κατηγορίες δεν στοχεύουν ειδικά σε ελίτ αθλητές και είναι, κατά συνέπεια, όχι πάντα κατάλληλα για το επίπεδο της εκπαίδευσης. Ωστόσο, ταλαντούχοι αθλητές επωφελούνται τουλάχιστον από τη πιο εντατική εκπαίδευση και λαμβάνουν ιατρική μέριμνα, ενώ ωφελούνται από τις ευέλικτες ρυθμίσεις.

Στις αρχές της εξειδίκευσης των σπορ, η πιο εντατική εκπαίδευση ξεκινά σε γενικές γραμμές μεταξύ των ηλικιών 6 και 11 και μπορεί να απαιτούν ειδικές ρυθμίσεις σε επίπεδο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, παρόμοιες με εκείνες για το χορό ή το μπαλέτο. Ο συνδυασμός του αθλητισμού και της εκπαίδευσης μπορεί συχνά να οργανωθεί με φυσικό τρόπο αφού δεν υπάρχουν μεγάλα στάδια κατάρτισης ή Επιτροπή Αναφορών του εξωτερικού στην ημερήσια διάταξη, ενώ η εργασία και οι εξετάσεις είναι συχνά ανύπαρκτες, αλλά οι ειδικές εγκαταστάσεις και προσαρμοσμένες κατοικίες μπορεί να είναι απαραίτητες. Η έρευνα για την ανάπτυξη των αθλητών σε αυτά τα αθλήματα τονίζει κάποια οφέλη από την πρώιμη εξειδίκευση (π.χ. χρησιμοποιώντας ευνοϊκές περιόδους στην κινητική ανάπτυξη, έχοντας περισσότερο χρόνο για να προετοιμαστούν για τις απαιτήσεις του επιπέδου υψηλής απόδοσης), αλλά και κάποιες σχετικές δαπάνες (π.χ. αυξημένους κινδύνους χαμηλής απόλαυσης, τραυματισμούς, επαγγελματική εξουθένωση, και πρόωρη εγκατάλειψη). Ως εκ τούτου, εάν ειδικά προγράμματα διπλής καριέρας που αφορούν τα δημοτικά σχολεία που διοργανώνονται, οι συνθήκες για τους νέους αθλητές θα πρέπει να στοχεύουν στην ενίσχυση των οφελών και την αποζημίωση για τα έξοδα της πρόωρης εξειδίκευσης. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν ένα συγκεκριμένο περιβάλλον μεταξύ των οποίων και επαγγελματίες προπονητές εκπαιδευμένοι στην εκπαίδευση νέων αθλητών με ολιστικό τρόπο, η στενή συνεργασία με τις οικογένειες των νέων αθλητών, αμοιβαία προσαρμοσμένα προγράμματα κατάρτισης και σπουδών, στενή συνεργασία με τους τοπικούς συλλόγους, υπηρεσίες υποστήριξης διπλής σταδιοδρομίας και ένα σύστημα παρακολούθησης εστιαζόμενο στη διασφάλιση της σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης του παιδιού και την πρόληψη των τραυματισμών και την επαγγελματική εξουθένωση.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Νέοι αθλητές στο τένις, την κολύμβηση και τη γυμναστική στη Φλάνδρα (Βέλγιο) μπορούν να αποκτήσουν το καθεστώς του «ελλιδοφόρου νέου αθλητή», το οποίο τους επιτρέπει να είναι απόντες από το δημοτικό σχολείο κατά τη διάρκεια 6 ωρών την εβδομάδα για προπόνηση και να απουσιάσουν για 10 μισές ημέρες κατ' έτος, προκειμένου να συμμετέχουν σε αθλητικές διοργανώσεις

Πολλά κράτη μέλη ευνοούν το συνδυασμό του αθλητισμού και της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης σε ειδικές σχολές ή αθλητικά κολέγια (συχνά στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) όπου οι νέοι αθλητές μπορούν να επωφεληθούν από ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα προσαρμοσμένο στην αθλητική τους εκπαίδευσή. Εκπαιδευτικά προγράμματα διδάσκονται γύρω από προπονήσεις και περιόδους. Οι δομές αυτές επιτρέπουν την ευελιξία, η οποία είναι βολική δεδομένου ότι κάθε άθλημα έχει διαφορετικές απαιτήσεις. Ωστόσο, οι μαθητές πρέπει να ακολουθούν γενικά τα ίδια εκπαιδευτικά προγράμματα και σε κανονικά σχολεία και οι εγκαταστάσεις δεν είναι πάντοτε προσιτές για μαθητές - αθλητές με αναπηρία. Για τους αθλητές, τα διάφορα είδη των ειδικών ρυθμίσεων που έχουν μεγάλη αξία (π.χ. επέκταση εκπαίδευσης κατά ένα έτος, ένα συγκεκριμένο οδηγό σχολείου ή

συντονιστή, συμπληρωματική διδασκαλία στο σχολείο και μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων, συστήματα φιλικής μελέτης , ειδική παράδοση γραπτών εργασιών και προσαρμόζουν την οργάνωση των εξετάσεων και των δοκιμών). Τα σχολεία ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν βασικά διαδικτυακά εργαλεία και διαύλους επικοινωνίας μεταξύ των φοιτητών και των καθηγητών εν όψει της παραμονής των αθλητών στο εξωτερικό για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Στη Δανία, μία ώρα συμπληρωματικής διδασκαλίας στο σχολείο ενισχύεται οικονομικά για κάθε ημέρα απουσίας από την ομάδα της Δανίας και της ΕΟΕ, όταν οι αθλητές παρακολουθούν τις δραστηριότητες των εθνικών ομοσπονδιών.

Στη Σουηδία, τα 51 ανώτερα δευτεροβάθμια αθλητικά σχολεία για αθλητές 16-19 ετών ζητήσαν προστασία από τη Σουηδική Συνομοσπονδία Αθλητισμού να λειτουργούν σε ολόκληρη τη χώρα. Αυτά τα σχολεία προσαρμόζονται στις απαιτήσεις των συγκεκριμένων αθλημάτων, συντονίζουν τα προγράμματα κατάρτισης και σπουδών των μαθητών-αθλητών», παρέχουν στους αθλητές την ευκαιρία να ταξιδέψουν για τους διαγωνισμούς / κατασκηνώσεις, καθώς και με καλές αθλητικές εγκαταστάσεις και υποστήριξη από επαγγελματίες προπονητές. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα στα σχολεία αυτά επιτρέπουν στους αθλητές να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους μετά την αποφοίτησή τους σε πανεπιστημιακό επίπεδο.

Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των υφιστάμενων αθλητικών σχολείων και τάξεων αθλητισμού δείχνουν ότι οι μαθητές-αθλητές δεν είναι πάντα σε καλύτερη θέση στα ακαδημαϊκά και αθλητικά αποτελέσματα σε σύγκριση με τους ταλαντούχους αθλητές σε κανονικά σχολεία. Η επιτυχία των αθλητικών σχολείων και τάξεων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των ρυθμίσεων ευελιξίας, τη συνεργασία με τις αθλητικές ομοσπονδίες όσον αφορά το προφίλ και τα προσόντα των προπονητών και το περιεχόμενο των προγραμμάτων κατάρτισης. Η ποιότητα εξαρτάται επίσης από την επιλογή των σχολείων και των μηχανισμών παρακολούθησης. Θα μπορούσε να θεωρηθεί/εξεταστεί ένα σύστημα πιστοποίησης για τα σχολεία που είναι πρόθυμα να λειτουργούν ως αθλητικά σχολεία. Η ανταλλαγή εμπειριών εντός και μεταξύ των κρατών-μελών, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη θέση του σχολείου και του αθλητισμού σε κάθε εθνικό σύστημα αθλητισμού και εκπαίδευσης, θα μπορούσε να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα του αθλητισμού σε σχολεία και ειδικές σχολές. Η θέση των ελίτ αθλητών με αναπηρία, που συχνά παραμελείται στις αξιολογήσεις των διαφόρων συστημάτων, πρέπει να είναι μέρος αυτής της ανταλλαγής εμπειριών.

2.3.2. Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

Ευκαιρίες για την υλοποίηση της διπλής σταδιοδρομίας στον τομέα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω. Για πολλούς ταλαντούχους αθλητές, η επαγγελματική εκπαίδευση αποτελεί το εκπαιδευτικό κομμάτι της διπλής σταδιοδρομίας τους. Συνεπώς, ειδικές ρυθμίσεις πρέπει να αναπτυχθούν, οι οποίες θα πρέπει να είναι ιδανικά μέρος ενός νομικού ή πολιτικού πλαισίου για όλα τα ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε ένα κράτος μέλος ειδικής ρυθμίσης. Οι μαθητές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρατείνουν την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτισή τους, λόγω του υψηλού

επιπέδου του αθλητισμού. Αυτό προϋποθέτει ότι τόσο ο εργοδότης όσο και το εκπαιδευτικό ίδρυμα θα έχουν μια ευέλικτη στάση. Τα ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να έχουν την πρωταρχική ευθύνη για τη διασφάλιση ότι τα σχέδια προσωπικής εκπαίδευσης που παράγονται, θα είναι σε συνεργασία με τον εργοδότη και τον φοιτητή. Σε περιπτώσεις όπου υπάρχει η ανάγκη για συμπληρωματική διδασκαλία για να εξασφαλίσει ο μαθητής ότι θα ανταποκριθεί επιτυχώς στις απαιτήσεις, το εκπαιδευτικό ίδρυμα πρέπει να είναι σε θέση να προσφέρει τέτοια διδασκαλία..

Θετικές εμπειρίες στα κράτη-μέλη όπου οι ακαδημίες της νεολαίας των επαγγελματικών αθλητικών σωματείων συνεργάζονται ήδη με ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, που οδηγούν στην απόκτηση προσόντων που σχετίζονται με τον αθλητισμό, όπως ο αθλητικός εκπαιδευτής ή ο προπονητής, δείχνουν ότι οι ρυθμίσεις διπλής σταδιοδρομίας δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στην ευελιξία, αλλά μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν ένα πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί σε ένα επάγγελμα στο χώρο του αθλητισμού.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Το Johan Cruyff College προσφέρει προγράμματα σπουδών προσαρμοσμένα για τους ελίτ αθλητές από όλα τα είδη των σπορ σε πέντε «Περιφερειακά Κέντρα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» χορηγούμενα από το Υπουργείο Παιδείας των Κάτω Χωρών. Οι αθλητές-φοιτητές και οι συνταξιούχοι-αθλητές μπορούν να χαρακτηρίζονται ως (βοηθοί) προπονητή, διοργανωτές εκδηλώσεων ή ότι επαγγέλλονται στο αθλητικό μάρκετινγκ (επίπεδα EQF 3 και 4).

Τα ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης προσφέρουν μερικές φορές σημαντικά στοιχεία προς την ανάπτυξη των επαγγελματιών αθλητών, π.χ. με τη μορφή της εφαρμοσμένης θεωρίας στην εκπαίδευση/προπόνηση, των συμβάσεων και των συνθηκών εργασίας, μίας ξένης γλώσσας, της επικοινωνίας και της κατάρτισης των μέσων ενημέρωσης, της ιατρικής περίθαλψης, της πρόληψης των τραυματισμών κλπ. Μέσω του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης, η ουσιαστική μαθητεία στον τομέα του αθλητισμού έχει ήδη αναπτυχθεί σε ορισμένα κράτη-μέλη. (16) Σε ενδουπηρεσιακή επιμόρφωση στο πλαίσιο μιας σύμβασης εργασίας με έναν εργοδότη (π.χ. μία ημέρα εκπαίδευσης και τέσσερις ημέρες εργασίας την εβδομάδα) και πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό μπορεί να είναι άλλα μοντέλα που επιτρέπουν τη διπλή καριέρα στους αθλητές για να επωφεληθούν από την εκπαίδευση στην εργασία.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Στην Αγγλία το Συμβουλίου του Τομέα Δεξιοτήτων «Ενεργές Δεξιότητες» λειτουργεί την Ανώτερη Μαθητεία στο πρόγραμμα Αθλητικών Αριστειών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο επικεντρώνεται στην δομημένη εκπαίδευση και την ανάπτυξη σε μια σειρά από αθλήματα για ταλαντούχους νέους αθλητές (ηλικίας 16-19), οι οποίοι έχουν το δυναμικό και την ευκαιρία να διαπρέψουν στο άθλημά τους, είτε ανταγωνιστικά διεθνώς είτε την εξασφάλιση επαγγελματικού συμβολαίου. Το πρόγραμμα εξυπηρετεί σήμερα περίπου 2.500 αθλητές σε 20 αθλήματα, συμπεριλαμβανομένων των αθλητών με αναπηρία.

(16) Π.χ. στην Αυστρία, Ολλανδία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία.

Έχει σχεδιαστεί για να ενισχύει την ικανότητα των αθλητών να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν την ανάπτυξή τους ως προς τις τεχνικές, τις τακτικές, τις φυσικές και ψυχολογικές πλευρές του αθλήματός τους και να εξετάζει επίσης ευρύτερα θέματα όπως τον τρόπο ζωής, την εξέλιξη της σταδιοδρομίας, την επικοινωνία και την υγεία και την ασφάλεια .

Στην πραγματικότητα δεν είναι πολλά τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στα κράτη-μέλη που προσφέρουν επαγγελματικά προγράμματα για να γίνει ένας ελίτ αθλητής επαγγελματία λόγω της μικρής διάρκειας καριέρας ενός επαγγελματία αθλητή, αλλά άλλα ιδρύματα, όπως οι ακαδημίες της νεολαίας των επαγγελματικών συλλόγων το κάνουν. Η τυποποιημένη συνεργασία μεταξύ των φορέων από επαγγελματικούς συλλόγους / ομάδες και ινστιτούτα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αυξάνεται και θα πρέπει να προωθηθεί. (17) Το σημείο εκκίνησης για μια τέτοια συνεργασία θα πρέπει να είναι η περιγραφή των απαραίτητων δεξιοτήτων (γνώσεις, δεξιότητες και ευθύνες) για έναν ελίτ επαγγελματία αθλητή. Εθνικές αθλητικές οργανώσεις (π.χ. τα μέλη των Αθλητών της Ε.Ε, η FIFPro και οι επιτροπές των αθλητών) θα μπορούσαν να κληθούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση αυτών των προφίλ, στο πλαίσιο του κοινωνικού διαλόγου που σχετίζεται με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στα κράτη μέλη. Το προφίλ θα πρέπει να περιλαμβάνει την ανάπτυξη της λήψης αποφάσεων και των ευθυνών από την πλευρά του αθλητή, καθώς και των μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων που μπορούν να ληφθούν σε άλλες πτυχές της ζωής τους.

2.3.3. Ανώτερη εκπαίδευση

Ο συνδυασμός της εκπαίδευσης και της προπόνησης/κατάρτισης γίνεται συχνά περίπλοκος, στη περίπτωση που οι αθλητές θα ήθελαν να συνδυάσουν τη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με την αθλητική τους καριέρα. Οι περισσότερες μεταβάσεις συχνά λαμβάνουν χώρα σε αυτή την ηλικία, καθώς οι μαθητές μετακινούνται σε άλλη πόλη μακριά από την πατρίδα τους και την οικογένεια, κάνουν νέους φίλους, αλλάζουν στέκια/λέσχες και υποχρεώνονται να κάνουν νέες ρυθμίσεις προπόνησης και αθλητικές συμφωνίες. Μια σημαντική επένδυση είναι απαραίτητη σε όλους τους τομείς. Στα περισσότερα κράτη-μέλη, οι ευκαιρίες για την επιδίωξη μια ακαδημαϊκής εκπαίδευσης και αθλητικής καριέρας δεν έχουν σχεδιαστεί.

Τα αθλήματα και οι Σχολές Φυσικής Αγωγής στα κράτη-μέλη είναι προσαρμοσμένες με την προπόνηση/ κατάρτιση αφού τα αντικείμενά τους είναι όλα σχετικά με τον αθλητισμό. Αυτές οδηγούν κατά κανόνα σε θέσεις εργασίας σχετικές με τη διδασκαλία και τη προπόνηση/κατάρτιση στον τομέα του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής.

(17) Ορισμένες χώρες έχουν ένα διπλό σύστημα ΕΕΚ που αποτελείται από καθοδηγούμενη μάθηση για το χώρο εργασίας και συγκεκριμένες ημέρες στο εκπαιδευτικό ίδρυμα, διοικείται και πληρώνεται από τη βιομηχανία και από τον εκπαιδευτικό τομέα, αντίστοιχα. Ο τομέας του επαγγελματικού αθλητισμού φαίνεται να απουσιάζει από αυτά τα διπλά συστήματα.

Ορισμένες χώρες μόνο, έχουν αθλητικές εγκαταστάσεις, όπως προσαρμοσμένα και ευέλικτα μέσα για τους αθλητές για να έχουν πρόσβαση στην ανώτερη εκπαίδευση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένα αθλητικό κέντρο μπορεί να μην είναι ο καλύτερος δρόμος για να ακολουθήσει κανείς για μια διπλή καριέρα. Εάν περισσότερα αθλήματα πρέπει να συνδυαστούν στο πρόγραμμα σπουδών, η πειθαρχία του αθλητή μπορεί να είναι εξαντλητική, εξαιτίας της υπερφόρτωσης της φυσικής κατάρτισης και των τραυματισμών, και να έχει αρνητική επίδραση στην αθλητική απόδοση του αθλητή. Ωστόσο, θα μπορούσε να εξεταστεί κατά πόσον, στο πλαίσιο του πτυχίου στον εφαρμοσμένο αθλητισμό, η επιστημονική κατάρτιση των επαγγελματιών αθλητών θα μπορούσε να αναγνωριστεί ως στοιχείο του προγράμματος σπουδών.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Στο πλαίσιο του προγράμματος Μάστερ στη Φυσική Αγωγή, το πανεπιστήμιο Vrije των Βρυξελλών ανέπτυξε την εξατομικευμένη πορεία της μελέτης "Υψηλού Επιπέδου Αθλήματα Σταδιοδρομίας». Αυτή η διαδρομή μελέτης επιτρέπει σε ελίτ αθλητές, όχι μόνο να αποφευχθούν η πιθανή φυσική υπερφόρτωση και οι τραυματισμοί που σχετίζονται με τα μαθήματα που απαιτούν υψηλή σωματική προσπάθεια, αλλά τους διδάσκει επίσης πώς να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις και την εφαρμογή των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του προγράμματός τους (π.χ. ψυχολογία του αθλητισμού, εμβιομηχανικής, ανατομία, διαχείρισης) με την ανάλυση, την αξιολόγηση και την συνεχή ανάπτυξη των διαφόρων πτυχών της δικής τους διπλής σταδιοδρομίας. Με τον τρόπο αυτό, οι ελίτ αθλητές προετοιμάζονται για μια μετα-αθλητική σταδιοδρομία ως π.χ. προπονητής, διευθυντής αθλητισμού, δάσκαλος ή διευθυντής υγείας, αλλά και χρησιμοποιούν τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει για να βελτιστοποιήσουν τη δική τους διπλή καριέρα, ενώ είναι στο πανεπιστήμιο. Οι ελίτ μαθητές-αθλητές έχει αποδειχθεί ότι αποκτούν καλύτερα ακαδημαϊκά αποτελέσματα από το μέσο όρο του πληθυσμού των φοιτητών στο πανεπιστήμιο Vrije των Βρυξελλών

Τα περισσότερα κράτη-μέλη εξουσιοδοτούν ελίτ αθλητές να επωφεληθούν από ειδικά πλεονεκτήματα λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαιτερότητα της κατάστασής τους. Αλλά τα πανεπιστήμια είναι αυτόνομα και ως εκ τούτου δικαιούνται να ρυθμίζουν την κατάσταση και την υποστήριξη που διατίθεται για τους ελίτ αθλητές και να δημιουργούν τις δικές τους ρυθμίσεις σχετικά με την ευελιξία στα ωράρια, εκπαίδευση εξ αποστάσεως, καθηγητές κ.λπ. Μερικά πανεπιστήμια σε όλα τα κράτη μέλη έχουν συγκεκριμένες πολιτικές ή προγράμματα στη θέση τους για να διευκολυνθεί η είσοδος για τους κορυφαίους αθλητές. Είτε το Υπουργείο Αθλητισμού είτε το Υπουργείο Παιδείας, ανάλογα με το κράτος μέλος, έχει θέσει αυτές τις πολιτικές. Οι αθλητές πρέπει να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις για να έχουν δικαίωμα εισαγωγής, τα οποία διαφέρουν μεταξύ των κρατών-μελών, αλλά τυπικά επικεντρώνονται σε τρία βασικά σχετικά με τη συμμετοχή σε Ολυμπιακούς Αγώνες, Παγκόσμια Πρωταθλήματα ή Ευρωπαϊκά Πρωταθλήματα. Ορισμένα κράτη-μέλη έχουν ένα «σύστημα κινήτρων», όπου τα «μπόνους», που βασίζονται στην αθλητική απόδοση, μπορεί να συμβάλουν στις απαιτήσεις εισαγωγής.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Γαλλικοί κανονισμοί απαιτούν από τα πανεπιστήμια να εξυπηρετούν την εγγραφή των ελίτ αθλητών. Μπορούν να επωφεληθούν από την ιδιότητα του μισθωτών φοιτητών, από την παράταση της διάρκειας σπουδών τους, από τη χορήγηση του μόνου για τις εξετάσεις, είτε από τις εξουσιοδοτημένες απουσίες. Επιπλέον, κάθε χρόνο 20 αθλητές έχουν πρόσβαση σε σχολεία που οργανώνουν μαθήματα για φυσιοθεραπευτές χωρίς εξετάσεις εισόδου, αναγνωρίζοντας τις άτυπες εμπειρίες μάθησης των αθλητών. Οι ελίτ αθλητές μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τις ειδικές συμφωνίες που πληρούν τις προϋποθέσεις για το Κρατικό Πιστοποιητικό του αθλητικού εκπαιδευτή. Ωστόσο, μπορούν να τύχουν μόνο για τα πιστοποιητικά, εφόσον πληρούν τις γενικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την εξέταση.

Η πρακτική συχνά δείχνει ότι τα υφιστάμενα μέτρα δεν επαρκούν (καμία πολιτική του πανεπιστημίου, εξάρτηση από επιμέρους ατομικές ρυθμίσεις) και ότι πολλοί αθλητές δεν μπορούν να μελετήσουν αποτελεσματικά, αν θέλουν να φτάσουν στο επίπεδο ελίτ από την πλευρά των αθλημάτων, ειδικά αν είναι «να τιμωρηθούν «από τα περιοριστικά μέτρα που σχετίζονται με την παρατεταμένη διάρκεια της μελέτης. Θα μπορούσε να ενδιαφέρει χώρες που δεν έχουν θεσπίσει νομοθεσία να καταλήξουν σε μια γενική συμφωνία μεταξύ των αθλητικών παραγόντων και (ενδιαφερόμενων) ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να ορίσουν ένα καταστατικό ενός μαθητή-αθλητή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αποδεκτό και σεβαστό από όλους τους εταίρους. Αυτό θα αυξήσει τη διαφάνεια, έτσι ώστε οι αθλητές να μπορούν να γνωρίζουν ποιες συγκεκριμένες ρυθμίσεις να περιμένουν πότε και πού.

Εναλλακτικά, ένα σύστημα πιστοποίησης θα μπορούσε να αναπτυχθεί για να εντοπίσει και να επιλέξει ιδρύματα ή σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις κατάλληλες ρυθμίσεις διπλής καριέρας στη θέση του. Η χρήση των υπηρεσιών των αθλητικών σπουδαστών στην πανεπιστημιούπολη για την τακτική κατάρτιση θα μπορούσε να είναι ένα από τα στοιχεία των εν λόγω ρυθμίσεων.

2.3.4. Εκπαίδευση εξ αποστάσεως

Η ανάπτυξη μιας σειράς ευέλικτων μορφών παροχής της εκπαίδευσης είναι κρίσιμης σημασίας για την κάλυψη των αναγκών των σπουδαστών-αθλητών σε όλους τους τύπους της εκπαίδευσης. Η εξ αποστάσεως μάθηση (ή διανέμουσα μάθηση), ειδικότερα, μπορεί να παρέχει μαθητές-αθλητές με ευελιξία, όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα και τη θέση των αθλητικών τους και ακαδημαϊκών τους δραστηριοτήτων. Μαθητές-αθλητές μπορούν εξίσου να επωφεληθούν από την ανάπτυξη των εικονικών περιβαλλόντων μάθησης (Virtual Learning Environments – VLEs) σε πολλά εκπαιδευτικά ιδρύματα και την έλευση των φθηνών και λειτουργικών μέσων για την παροχή υποστήριξης φροντιστηρίου μέσω του Διαδικτύου. Ωστόσο, προγράμματα εκπαίδευσης εξ αποστάσεως προαπαιτούν μια μεγάλη επένδυση των πόρων για την ανάπτυξη και τη δοκιμή των υλικών πριν από την έναρξη μιας ενότητας. Το κόστος μπορεί να μειωθεί αν οι εκπαιδευτικές αρχές και τα ιδρύματα αναπτύξουν τις πλατφόρμες, τα προγράμματα σπουδών και τα προγράμματα μαζί.

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 10 — Οι δημόσιες αρχές και οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα πρέπει να αναπτύξουν ένα πλαίσιο για τη διπλή σταδιοδρομία στον τομέα του αθλητισμού και σχολεία στα οποία (π.χ. ευελιξία, προσαρμοσμένο πρόγραμμα σπουδών, e-learning, συμπληρωματική διδασκαλία, η χρήση των εγκαταστάσεων και των αθλητικών υπηρεσιών και υποστηρικτικών υπηρεσιών) περιλαμβάνονται ειδικές ρυθμίσεις.

Κατευθυντήρια γραμμή 11 — Οι εκπαιδευτικές και αθλητικές αρχές θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας συγκεκριμένων ευκαιριών για έγκαιρη εξειδίκευση αθλημάτων στο σχολικό εκπαιδευτικό σύστημα για τους νέους αθλητές υπό αυστηρούς όρους που προστατεύουν και διαφυλάττουν τη σωματική και ψυχική ανάπτυξη των νεαρών αθλητών, κατά προτίμηση σε στενή συνεργασία με τους τοπικούς συλλόγους και με σύστημα διαφανούς παρακολούθησης .

Κατευθυντήρια γραμμή 12 — Οι δημόσιες αρχές και οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα πρέπει να αναπτύξουν ένα πλαίσιο για τη διπλή σταδιοδρομία στον τομέα του αθλητισμού και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και ιδρύματα κατάρτισης, στα οποία περιλαμβάνονται ειδικές ρυθμίσεις (π.χ. ευελιξία, προσαρμοσμένο πρόγραμμα σπουδών, e-learning, συμπληρωματική διδασκαλία, η χρήση των εγκαταστάσεων και αθλητικών υπηρεσιών και υποστήριξης).

Κατευθυντήρια γραμμή 13 — Οι εκπαιδευτικές και αθλητικές αρχές θα πρέπει να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ των επαγγελματικών αθλητικών ακαδημιών και ινστιτούτων επαγγελματικής εκπαίδευσης για να οργανώσουν τη διπλή σταδιοδρομία με έναν αποτελεσματικό και ελκυστικό τρόπο, ακόμη και για τους φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Κατευθυντήρια γραμμή 14 — Οι εκπαιδευτικές και αθλητικές αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους ενδιαφερόμενους στον τομέα του αθλητισμού και των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν τα μονοπάτια διπλής σταδιοδρομίας, συμπεριλαμβανομένων του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών και της χρήση των εγκαταστάσεων και των υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Κατευθυντήρια γραμμή 15 — Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να στηρίζουν την ανάπτυξη ενός συστήματος διαπίστευσης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με ένα αθλητικό προφίλ και να συμμετέχουν στη διπλή σταδιοδρομία των σπουδαστών-αθλητών, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων εκπαίδευσης.

Κατευθυντήρια γραμμή 16 — Οι εκπαιδευτικές αρχές πρέπει να προωθούν και να υποστηρίζουν τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για την ανάπτυξη της μάθησης του προγράμματος σπουδών, τα προγράμματα και τα υλικά που χρησιμοποιούν είτε για ένα κοινό εικονικό μαθησιακό περιβάλλον (Virtual Learning Environment - VLE) ως πλατφόρμα, είτε για ένα κοινό πρωτόκολλο που πρέπει να ληφθεί για τις τοπικές πλατφόρμες εικονικού μαθησιακού περιβάλλοντος.

2.4. Εργασία

2.4.1. Συνδυασμός εργασίας και αθλητισμού

Ως μέρος της εργασίας τους και των πολιτικών του αθλητισμού, τα κράτη-μέλη διαθέτουν δομές για την παροχή συμβουλών και υποστήριξης προς τους αθλητές στο σχεδιασμό της σταδιοδρομίας τους, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων με τις συμφωνημένες ρυθμίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων και του προσωπικού του αθλητή να ισορροπήσει το χρονοδιάγραμμα αθλητικών απαιτήσεων με τις ανάγκες των επιχειρήσεων.

Ορισμένα κράτη μέλη χορηγούν έναν αριθμό θέσεων στο δημόσιο τομέα ειδικά για αθλητές. Σε ορισμένες χώρες, κορυφαίοι αθλητές μπορούν να εργαστούν για την κυβέρνηση και τους δημόσιους οργανισμούς, ή σε θέσεις που είναι διαθέσιμες στο στρατό, ή στη συνοριακή αστυνομία, στο δασικό τομέα και / ή στην τελωνειακή υπηρεσία. Υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα, που κυμαίνονται από τους αθλητές για να πάρουν την κατάρτιση για τη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών, που έχουν μια δουλειά μερικής απασχόλησης ή να διατίθενται προς εμπορία και τη δημοσιότητα. Σε γενικές γραμμές, οι αθλητές είναι πολύ θετικοί για τις ευκαιρίες αυτές. Ωστόσο, η συνταξιοδότηση από το άθλημα συχνά οδηγεί επίσης σε μια απομάκρυνση από τη δημόσια υπηρεσία, λόγω της έλλειψης των πιο μακροπρόθεσμων προοπτικών

επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Η εισαγωγή συστημάτων οικονομικής στήριξης για τους αθλητές στα κράτη-μέλη επέτρεψε μία αύξηση του αριθμού των αθλητών να γίνουν αθλητές πλήρους απασχόλησης. Ωστόσο, ένας σημαντικός αριθμός των ελίτ αθλητών πρέπει ακόμα να κερδίσει ένα σταθερό εισόδημα μέσω της μερικής ή πλήρους απασχόλησης για να συμπληρώσουν τη χρηματοδότηση που σχετίζεται με τον αθλητισμό. Για αυτούς τους αθλητές, η ευελιξία στην αγορά εργασίας είναι απαραίτητο να συνδυάζει τον αθλητισμό και την απασχόλησή τους και να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία. Ωστόσο, συνδυάζοντας την πρακτική του αθλητισμού υψηλού επιπέδου με την απασχόληση σε μη αθλητικό τομέα μπορεί να είναι προκλητικό. Οι εργοδότες δεν μπορούν να καταλάβουν τις πιέσεις και φυσικές απαιτήσεις που διατίθενται στο υψηλό επίπεδο ενός αθλητή και φοβούνται τον κίνδυνο των αθλητικών τραυματισμών που μπορεί να επηρεάσει την απόδοση και τη συμμετοχή των αθλητών στο χώρο εργασίας τους. Από τη μεριά του αθλήματος, αυτο επέβαλε την πίεση των επιδόσεων και την πίεση από τους προπονητές που μπορεί να περιορίσει την ευελιξία και τη κατανόηση για εργασία εκτός του αθλητισμού. Για να πετύχει, χρειάζεται ευελιξία από την πλευρά, τόσο των εργοδοτών όσο και των προπονητών.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Στη Γερμανία, η εθνική ομάδα των επιχειρήσεων προσφέρει πρακτικές άσκησης και απασχόλησης που είναι συμβατές με πλήρες ωράριο ανταγωνιστικού αθλήματος. Το Ίδρυμα Sports Aid παρέχει χρηματική αποζημίωση για την απώλεια εσόδων των εταιρειών που απασχολούν τους αθλητές.

Η Γαελική Αθλητική Ένωση (Gaelic Athletic Association) και η Γαελική Ένωση Παικτών (Gaelic Players Association) συνεργάζονται σε ένα πρόγραμμα κοινωνικής πρόνοιας παικτών που επιτρέπει Γαελικούς ποδοσφαιριστές και στους ρίπτες από όλη την Ιρλανδία να έχουν πρόσβαση σε ένα πρόγραμμα ανάπτυξης της σταδιοδρομίας που περιλαμβάνει ένα "Πακέτο Έναρξης Καριέρας", ένα "Πακέτο Ανάπτυξης Καριέρας", "Επιχειρηματική Καθοδήγηση", "Έναρξη Επιχείρησης & Ανάπτυξη" και "Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων".

Τα κίνητρα πρέπει να προσφέρονται στις εταιρείες για να προσλαμβάνουν τους αθλητές με ειδική προσοχή σε ελίτ γυναίκες αθλήτριες και αθλητές με αναπηρία. Οι αθλητές πρέπει να εκπαιδευτούν για να κατανοήσουν την αγορά εργασίας και πώς μπορούν να συμβάλουν θετικά στην επίτευξη των στόχων των εργοδοτών τους, μέσω των αρμοδιοτήτων τους και των μαθησιακών εμπειριών στον τομέα του αθλητισμού. Οι επιχειρήσεις προσελκύονται από τις κοινές αξίες και την εμπλοκή στην αθλητική χορηγία. Για την προσέγγιση μη αθλητικών χορηγών και επιχειρηματικών ενώσεων, των αθλητικών οργανώσεων μπορούν να ζητήσουν τη βοήθεια των εμπορικών επιμελητηρίων, επιχειρηματικών ενώσεων και επιχειρήσεων που λειτουργούν ήδη με τους αθλητές. Οι συμβάσεις χορηγίας πρέπει ιδανικά να περιλαμβάνουν μια ρήτρα σχετικά με τη διπλή σταδιοδρομία, με τις επιχειρήσεις να δεσμεύονται να προσφέρουν ευκαιρίες σταδιοδρομίας στους αθλητές που πληρούν τις απαιτήσεις του προφίλ. Εκ των προτέρων, αθλητικές οργανώσεις θα πρέπει να αναπτύξουν ένα πακέτο παροχών (κίνητρα, αυξημένη δημοσιότητα κλπ) για να αξιοποιήσουν την εμπλοκή τους με τις επιχειρήσεις, όπου η προστιθέμενη αξία των ελίτ αθλητών για μη αθλητικούς εργοδότες, η εμπορική έκθεση του αθλητή-απασχολούν εταιρίες,

καθώς και η μεταφορά των απλών δεξιοτήτων των αθλητών σε επιχειρηματικές δεξιότητες που προωθούνται.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Η ομάδα της Δανίας έχει καθιερώσει τη συνεργασία με ένα «χρυσό δίκτυο» σε ένα ευρύ φάσμα εταιρειών, που προσφέρουν σε παγκόσμιας κλάσης αθλητές ευέλικτες θέσεις εργασίας.

Σε στενή συνεργασία με Ολυμπιακές Επιτροπές σε διάφορα κράτη μέλη, η Adecco προσφέρει θέσεις μερικής απασχόλησης με ενσωματωμένη ευελιξία, ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα προγράμματα των αθλητών.

2.4.2. Μετάβαση στην μετα-αθλητική καριέρα

Η μετάβαση στη μετα-αθλητική καριέρα ή αθλητική συνταξιοδότηση είναι η μία αναπόφευκτη μετάβαση για τους αθλητές που αναμειγνύουν το αθλητικό πλαίσιο (π.χ. λόγοι καταγγελίας στον αθλητισμό, αθλητική ικανοποίηση σταδιοδρομίας) με μη-αθλητικό πλαίσιο σχετικά με την έναρξη μιας νέας ζωής μετά τον αθλητισμό. Οι συνταξιούχοι αθλητές πρέπει να αποδεχθούν τη συνταξιοδότηση και να προσαρμοστούν με την ιδιότητα του πρώην αθλητή, να ξεκινήσουν / συνεχίσουν τις σπουδές ή την εργασία, να επανεξετάσουν την προσωπική τους ταυτότητα, και να ανανεώσουν τον τρόπο ζωής τους και τα κοινωνικά δίκτυα. Η έρευνα έχει επιβεβαιώσει ότι αρκετοί παράγοντες είναι «σταθμισμένοι» στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και συμβάλλουν στη λήψη της απόφασης ενός αθλητή να τερματίσει την αθλητική του καριέρα. Μερικοί από αυτούς τους παράγοντες σχετίζονται με τον αθλητισμό (π.χ. μη-επιλογή, στασιμότητα, τραυματισμοί) και άλλοι για το μέλλον της ζωής (π.χ. προσφορά εργασίας, επιθυμία να ξεκινήσουν μια οικογένεια). Όσο περισσότερο ο αθλητής αποσύρεται από το πλαίσιο των μελλοντικών σχεδίων, τόσο πιο εύκολη η διαδικασία αποχώρησής του / της είναι πιθανό να γίνει.

Οι πόροι που βοηθούν τους αθλητές κατά τη μετάβαση στην μετά-αθλητική τους σταδιοδρομία πρέπει να αποτελούνται από:

- (α) Συνταξιοδοτικό σχεδιασμό εκ των προτέρων (δηλαδή, όταν ο αθλητής είναι ακόμα ενεργός στον αθλητισμό)
- (β) Εθελοντική παύση
- (γ) Η πολλαπλή προσωπική ταυτότητα και οι θετικές εμπειρίες σε ρόλους, εκτός από το ρόλο του αθλητή (π.χ. ως φοιτητής ή εργαζόμενος)
- (δ) Η αποτελεσματική κοινωνική υποστήριξη από την οικογένεια, τον προπονητή, τους συμμαθητές, τις ενώσεις παικτών και αθλητικών οργανώσεων.

Όλα αυτά μπορούν να διευκολύνουν τον υποκειμενικό έλεγχο των αθλητών κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συνταξιοδότησης και τις ενεργές στρατηγικές αντιμετώπισής τους στην αντιμετώπιση των μεγάλων ζητημάτων της μετάβασης. Εναλλακτικά, μια αποκλειστική αθλητική ταυτότητα θα μπορούσε να προκαλέσει μια κρίση ταυτότητας (δηλαδή αυτο-παρερμηνεία), ενώ η έλλειψη υποστήριξης από τους προπονητές, τους συναθλητές, οι οργανώσεις των παικτών και των αθλητικών οργανώσεων μπορεί να οδηγήσουν σε πρόσθετες δυσκολίες με τον προγραμματισμό συνταξιοδότησης και την περαιτέρω προσαρμογή.

Όσο περισσότερο ο αθλητής επικεντρώνεται αποκλειστικά στον αθλητισμό (π.χ. εργαζόμενος σε ένα επαγγελματικό συμβόλαιο), τόσο περισσότερο ο αθλητής είναι ευάλωτος στη μετάβαση στην μετά-αθλητική καριέρα. Τα ευρήματα αυτά επιβεβαιώνουν την ανάγκη διπλής σταδιοδρομίας για την ενδυνάμωση των αθλητών κατά τη διάρκεια της αθλητικής τους καριέρας στο πλαίσιο της προετοιμασίας τους για την μετά-αθλητική καριέρα, διευκολύνει την προσαρμογή τους στη ζωή μετά τον αθλητισμό και να τους βοηθήσει να αποφύγουν τα σενάρια κρίσης της μετάβασης.

Υπάρχει αυξανόμενη ευαισθητοποίηση στα περισσότερα κράτη-μέλη ότι, αν και η πλειοψηφία των αθλητών είναι επιτυχής στη μετάβαση σε μια νέα ζωή ή σταδιοδρομία, πρέπει να ληφθούν μέτρα για να αποφευχθεί μια προσωπική κρίση και η απώλεια της αξίας για την κοινωνία και την αγορά εργασίας. Οι αθλητές συχνά αντιμετωπίζουν οικονομικές προκλήσεις και η ένταξη των αθλητών στην αγορά εργασίας μπορεί επίσης να συνοδεύεται από ψυχολογικούς αγώνες που οφείλονται στην αλλαγή του τρόπου ζωής και μια σημαντική μείωση στην προσοχή του κοινού. Η ευαισθητοποίηση του κοινού περιορίζεται συχνά σε αθλητές που εκπροσωπούν τη χώρα σε εθνικές ομάδες και επιβλέπει τους επαγγελματίες παίκτες αθλητές των ομάδων που παίζουν στα πρωταθλήματα, οι οποίοι συχνά έχουν ένα μέτριο μισθό και όχι τακτικές επαφές με τις εθνικές αθλητικές οργανώσεις. Για αυτούς τους αθλητές που εργάζονται, οι ενώσεις παικτών μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο.

Ορισμένα κράτη-μέλη παρέχουν εγγυήσεις της απασχόλησης ή προνομιακές προσλήψεις με βάση την αθλητική απόδοση. Καμία χώρα της Ε.Ε δεν έχει πολιτική για την πρόσληψη των συνταξιούχων ελίτ αθλητών στο δημόσιο τομέα, όπως οι θέσεις αυτές προορίζονται για τους τωρινούς και όχι για τους συνταξιούχους αθλητές. Πολύ λίγα κράτη μέλη της Ε.Ε προσφέρουν άμεσα κίνητρα (π.χ. φορολογικά κίνητρα) σε ιδιωτικές εταιρείες να απασχολούν πρώην αθλητές.

Η πλειοψηφία των κρατών-μελών υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες από τις αθλητικές οργανώσεις, τα ακαδημαϊκά δίκτυα και τις Ολυμπιακές Επιτροπές στον τομέα των υπηρεσιών υποστήριξης, ιδίως με τις εταιρείες εξεύρεσης εργασίας και τους μεγάλους χορηγούς. Τέτοιες υπηρεσίες μπορούν να συνεχιστούν και να ενισχυθούν με:

- Παροχές σε (συνταξιούχους) ελίτ αθλητές με δυνατότητες συνάντησης και γνωριμίας με τους εργοδότες και να αποκτήσουν πληροφορίες σχετικά με τις θέσεις εργασίας, τις προσδοκίες και τις απαιτήσεις των επιχειρήσεων
- Παρακολούθηση των διαθέσιμων θέσεων εργασίας και την παροχή πληροφοριών στους (συνταξιούχους) ελίτ αθλητές
- Θέσπιση ενός αξιωματικού συνδέσμου για τις σχέσεις με τις υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού των ενδιαφερομένων εργοδοτών
- Δημιουργία ευκαιριών για ευέλικτες πρακτικές, (μερικής απασχόλησης) για την απασχόληση, σύντομος χρόνος απασχόλησης, τα προγράμματα μεταπτυχιακών ασκούμενων και καθοδήγησης από τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη των επιχειρήσεων

- Θέσπιση τοπικού και περιφερειακού δικτύου των εταιρικών σχέσεων με ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, η οποία συμπληρώνεται με ένα δίκτυο πρόσληψης συνεργατών
- Προσδιορισμός των δυνατοτήτων για τους ελίτ αθλητές για την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων τους, ενώ σε άλλη περιοχή / χώρα (π.χ. για κατασκηνώσεις εκπαίδευσης, μετά από μια μεταγραφή σε μια ομάδα, για μια περίοδο ανταγωνισμού μεγάλης διάρκειας)
- Διοργάνωση ειδικών εκδηλώσεων (π.χ. σεμινάρια, συνέδρια, ημερίδες, εκδηλώσεις δικτύωσης, αγορές εργασίας) για να βοηθούν τους αθλητές να αποκτήσουν γνώσεις σε μια επαγγελματική σταδιοδρομία σε συνδυασμό με, ή μετά, την αθλητική τους καριέρα.

Παράδειγμα ορθής πρακτικής

Το φινλανδικό «Sports Academy Network» ενημερώνει τους αθλητές για τις υπηρεσίες που έχουν στη διάθεσή τους, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων συμβουλών σχετικά με τις υπηρεσίες εξεύρεσης εργασίας (www.huipru-urheilija.fi).

2.4.3. Κοινωνικός διάλογος

Οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στον καθορισμό και την εφαρμογή μιας διπλής ατζέντας πολιτικής σταδιοδρομίας. Όπως και με τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση, οι εργαζόμενοι στον αθλητισμό εκπροσωπούνται από ενώσεις παικτών και οι εργοδότες μπορούν να συμμετέχουν μέσω των συλλογικών διαπραγματεύσεων ή της συμμετοχής σε κοινές επιτροπές ή συμβούλια ιδρυμάτων που μπορεί να σχεδιαστούν για να διέπουν τη διπλή σταδιοδρομία.

Ο κοινωνικός διάλογος δεν είναι όπως αναπτύχθηκε στα ελίτ αθλήματα όπως και σε άλλους τομείς, όπως η εμπορευματοποίηση και ο επαγγελματισμός είναι σχετικά πρόσφατα φαινόμενα σε πολλά αθλήματα. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τομεακού Κοινωνικού Διαλόγου υπάρχει στον τομέα του ποδοσφαίρου και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε μια δοκιμαστική φάση για μια τομεακή επιτροπή κοινωνικού διαλόγου στον ευρύτερο ευρωπαϊκό τομέα του αθλητισμού (18). Σε άτυπη ευρωπαϊκή σύνοδο του κοινωνικού διαλόγου τον Ιούνιο του 2011, οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι, ΕΑΣΕ (Ευρωπαϊκή Ένωση Αθλητισμού Εργοδοτών) και UNI Europa Sport, συμφώνησαν να περιλάβουν το θέμα της διπλής σταδιοδρομίας στο μελλοντικό πρόγραμμα εργασίας τους. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα των διατάξεων για τη διπλή σταδιοδρομία στον κοινωνικό διάλογο σε εθνικό επίπεδο.

(18) Ανακοίνωση για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής διάστασης στον αθλητισμό, Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2011.

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)¹⁹ επισημαίνει ότι οι αποτυχίες της αγοράς προκύπτουν στην αγορά της κατάρτισης που εμποδίζουν την αποτελεσματική κατανομή του κόστους και των οφελών της κατάρτισης μεταξύ των εργοδοτών και των εργαζομένων. Με εργαζόμενους χαμηλού μορφωτικού επιπέδου και εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας παράλληλα, ίσως είναι σκόπιμο να προστεθούν αθλητές υψηλού επιπέδου στον κατάλογο των πληγέντων εργαζομένων. Αυτό οφείλεται στη βραχυπρόθεσμη φύση της αθλητικής σταδιοδρομίας. Ο εργοδότης αθλητικών οργανώσεων θα πρέπει ιδανικά να παρέχει χρόνο στους αθλητές για να εκπαιδευτούν και να καταρτιστούν για μια καριέρα μετά το τέλος της αθλητικής τους καριέρας, αλλά ο στόχος αυτός είναι δύσκολο να επιτευχθεί στην πράξη, δεδομένου ότι δεν παρέχει κανένα όφελος για την τωρινό εργοδότη.

Όπως αναπτύσσονται εμπορικά συμφέροντα στον εργοδότη αθλητικών οργανισμών και διοικητικών οργάνων, το ίδιο κάνει και η πίεση βραχυπρόθεσμης απόδοσης (τόσο για τον αθλητή όσο και για την οργάνωση του αθλητισμού). Η πίεση αυτή μειώνει επίσης την πιθανότητα ότι ο χρόνος ή ενέργεια θα διατεθεί για τέτοιες μακροπρόθεσμες προτεραιότητες ως διπλή σταδιοδρομία. Αυτή η δυναμική μπορεί να οξυνθεί από τους προπονητές, επίσης κάτω από πίεση αυξημένων επιδόσεων, οι οποίοι μπορούν να δουν οποιαδήποτε δραστηριότητα που δεν εστιάζεται προς την επιτυχία ως μια διάσπαση της προσοχής. Οι αθλητές δεν θα πρέπει να στιγματίζονται εάν η ενέργεια ή ο χρόνος τους δαπανάται σε ενδιαφέροντα ή στην εκπαίδευση έξω από τον αθλητικό χώρο εργασίας.

Για επαγγελματίες αθλητές, η δημιουργία μιας συλλογικής σύμβασης εργασίας, η οποία θα ισχύει για όλα τα αθλήματα, θα μπορούσε να συζητηθεί μεταξύ των ευρωπαϊκών αθλητικών οργανώσεων που εκπροσωπούν συλλόγους και αθλητές υψηλού επιπέδου με τη συνεργασία του αθλητικού κινήματος. Αυτό θα πρέπει να οδηγήσει σε μείωση των διαφορών που υπάρχουν μεταξύ των συμβάσεων που εκτελούνται από διάφορους ελίτ νέους αθλητές, οι οποίοι θα μπορούσαν να είναι εφοδιασμένοι με μια πιο αποτελεσματική προστασία όσον αφορά τις κοινωνικές πτυχές.

(19) ΟΟΣΑ, για τις Προοπτικές Απασχόλησης του 2003 - Προς Περισσότερες και Καλύτερες Θέσεις Εργασίας.

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 17 — Οι δημόσιες αρχές στον αθλητισμό και την απασχόληση θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα δίκτυο συμπληρωματικών δημόσιων και ιδιωτικών εταίρων που θα επιτρέπει σε ελίτ αθλητές, συμπεριλαμβανομένων των αθλητών με αναπηρία, να συνδυάσουν με βέλτιστο τρόπο την αθλητική και την επαγγελματική σταδιοδρομία τους στις δημόσιες υπηρεσίες (στρατιωτικές, αστυνομικές, τελωνειακές, κλπ) και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Κατευθυντήρια γραμμή 18 — Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να καλέσουν τα εμπορικά επιμελητήρια και τις επιχειρήσεις να συνεργαστούν ενεργά με τις αθλητικές οργανώσεις για την ευαισθητοποίηση της διπλής σταδιοδρομίας στην αγορά εργασίας και να ενθαρρυνθεί η συνεργασία με τον επιχειρηματικό κόσμο.

Κατευθυντήρια γραμμή 19 — Οι δημόσιες αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα του αθλητισμού και της εκπαίδευσης θα πρέπει να προωθήσουν ισορροπημένη οδό για τη συνταξιοδότησή των αθλητών ώστε να μπορούν να προετοιμαστούν για, να ξεκινήσει και να αναπτυχθεί μια επαγγελματική σταδιοδρομία μετά το τέλος της αθλητικής τους καριέρας

Κατευθυντήρια γραμμή 20 — Οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη διπλή σταδιοδρομία στην ημερήσια διάταξη του κοινωνικού διαλόγου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (προφίλ των δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης, υπηρεσίες).

2.5. Υγεία

Η ψυχική και σωματική υγεία, η ασφάλεια και η ευημερία των αθλητών θεμελιώνουν τη διπλή σταδιοδρομία τους. Ασθένειες και τραυματισμοί μπορούν να περιορίσουν την ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν την αθλητική κατάρτιση και εκπαίδευση. Μπορούν επίσης να έχουν μία σοβαρή συναισθηματική επίδραση (κατάθλιψη, άγχος, ανία, αποκλεισμός από περιβάλλοντα ομάδα), καθώς και οικονομικές συνέπειες (απώλεια των χρημάτων του ανταγωνισμού, το παιχνίδι των μπόνους, αμοιβές εμφάνισης). Πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι οι αθλητές δεν εκτίθενται σε αδικαιολόγητο κίνδυνο. Ενώ οι αρχές του αθλητισμού έχουν καθήκον τους, τη φροντίδα των αθλητών, η διαδικασία λήψης αποφάσεων των αθλητών για τους εαυτούς τους πρέπει να είναι σεβαστή.

2.5.1. Ψυχολογική βοήθεια

Παράλληλα με πιο προβλέψιμες μεταβάσεις, οι αθλητές αντιμετωπίζουν επίσης, μη κανονιστικές μεταβάσεις, όπως σοβαρές μακροπρόθεσμες βλάβες, αλλαγή του προσωπικού προπονητή, διακοπή λόγω μεταβολής της προτεραιότητας, όπως η εγκυμοσύνη, ή συνέπειες από ένα θετικό τεστ ντόπινγκ, καθώς και μεταβάσεις που είχαν ελπίσει, αλλά δεν υλοποιήθηκαν, όπως συμβαίνει με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Μερικές φορές οι αθλητές είναι υποχρεωμένοι να σταματήσουν την καριέρα τους ή πέφτουν θύματα σεξουαλικής παρενόχλησης. Τέτοιες μεταβάσεις μπορεί να έχουν τεράστιο αντίκτυπο στην ποιότητα της ζωής και στη συμμετοχή ενός αθλητή στον αγωνιστικό αθλητισμό. Ως εκ τούτου, οι αθλητές πρέπει να μάθουν να αντιμετωπίζουν τις μεταβάσεις σταδιοδρομίας.

Η ψυχολογική βοήθεια, η οποία είναι ένα κρίσιμο μέρος των υποστηρικτικών υπηρεσιών, είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη συζήτηση στην εφαρμοσμένη ψυχολογία του αθλητισμού, με στόχο να βοηθήσει τους αθλητές να ξεπεράσουν τις μεταβάσεις στη σταδιοδρομία τους μέσα και έξω από τον αθλητισμό μέσω ειδικών παρεμβάσεων. Συνδυάζοντας τον αθλητισμό με άλλες δραστηριότητες στη ζωή, την εξισορρόπηση του τρόπου ζωής για να μειώσει το άγχος και να ενισχύσει την ευημερία, βλέποντας μια αθλητική καριέρα ως ένα μόνο μέρος μιας καριέρας είναι από τα κεντρικά δόγματα της βοήθειας σταδιοδρομίας. Η βοήθεια αυτή θα πρέπει να επικεντρώνεται στη διδασκαλία των δεξιοτήτων ζωής των αθλητών που ισχύουν τόσο εντός όσο και εκτός του αθλητισμού και παρέχουν ενίσχυση, υποστήριξη και συμβουλευτική.

2.5.2. Ιατρική υποστήριξη

Η ιατρική υποστήριξη είναι ζωτικής σημασίας και θα πρέπει να περιλαμβάνει, τόσο την τακτική παρακολούθηση και την πλήρη ιατρική εξέταση, προκειμένου να εντοπίσει τα σημάδια των προβλημάτων υγείας που μπορεί να μην είναι εμφανή "στο πεδίο". Ορισμένα κράτη-μέλη έχουν λεπτομερείς νομικές ρυθμίσεις για τις ιατρικές έρευνες, ενώ άλλα δεν έχουν υποχρεωτικούς κανόνες και οι έρευνες επαφίενται στη διακριτική ευχέρεια των αθλητικών οργανώσεων. Όσον αφορά τη διατροφή, μόνο λίγα κράτη-μέλη έχουν κανόνες. Αυτές εκδίδονται συνήθως από αθλητικές οργανώσεις. Πρέπει να δίνεται προσοχή στις διατροφικές διαταραχές μεταξύ των νέων (γυναικών) αθλητών σε αθλήματα όπου ένα αδύνατο – ελαφρύ σώμα θεωρείται πλεονέκτημα, όπως στη γυμναστική, στο καλλιτεχνικό πατινάζ, αθλήματα αντοχής και αθλήματα κατηγορίας βάρους.

Η διασφάλιση της ανάπτυξης των νεαρών αθλητών, ιδίως της ηλικίας της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και των αθλητών με ειδικές ανάγκες, πρέπει να έχει υψηλή προτεραιότητα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για να τους προσφέρουμε τη σωστή τακτική ιατρική φροντίδα και την επιτήρηση της διατροφής και να τους αποτρέψουμε από το ντόπινγκ. Εν όψει των πιθανών αλλαγών στο περιβάλλον κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας των αθλητών, οι δημόσιες αρχές μπορούν να εξετάσουν την έκδοση μητρώων υγείας, τα οποία θα παραδίδονται σε κάθε ελίτ αθλητή από το ξεκίνημα της υψηλού επιπέδου αθλητικής του κατάρτισης και τα οποία θα προσέδιδαν την ιδιότητα του αθλητή.

Για τους αθλητές που συνδυάζουν τον αθλητισμό τους με την εργασία, πρόσθετα μέτρα απαιτούνται από τις δημόσιες αρχές, που είναι αρμόδιες για τα συστήματα δημόσιας υγείας αναγνωρίζοντας αθλητικές κακώσεις ή μια κακή κατάσταση της υγείας, που σχετίζονται με τη συμμετοχή στον αθλητισμό (οστεοαρθρίτιδα, πίσω προβλήματα) στο πλαίσιο του έργου έξω από τον αθλητισμό. Κάλυψη ή αποζημίωση για έναν τραυματισμό ως «εργατικό ατύχημα» δεν θα πρέπει να αμφισβητηθεί λόγω της ύπαρξης των προηγούμενων συνθηκών που ήταν αποτέλεσμα της έντονης συμμετοχής στον αθλητισμό.

2.5.3. Προγράμματα πρόληψης

Μια αναπόφευκτη πτυχή του ανταγωνισμού και της εκπαίδευσης σε ανώτατο επίπεδο είναι ο κίνδυνος και η εμφάνιση της υπερπροπόνησης, της επαγγελματικής εξουθένωσης και οι τραυματισμοί, που μπορεί να κυμαίνονται από μικρές, βραχυπρόθεσμες πιέσεις και εμπόδια στην ανάγκη για μακροπρόθεσμη αποκατάσταση ή ακόμη και επιταχυνόμενη εξασθένηση αργότερα στη ζωή. Η σημασία του να είναι σε θέση να λαμβάνουν γρήγορα κατάλληλη φροντίδα υψηλής ποιότητας, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις είναι ζωτική για κάθε τραυματισμένο ή υπερπροπονημένο αθλητή. Το κόστος και η γεωγραφική απόσταση από τις διατάξεις δεν θα πρέπει να είναι παράγοντες που να μειώνουν την ικανότητα ενός αθλητή υψηλών επιδόσεων για να αποκτήσει πρόσβαση σε περίθαλψη. Η θεραπεία, ωστόσο, δεν θα πρέπει να είναι το μοναδικό μέλημα. Η μείωση του κινδύνου της ζημίας ή της κρίσης στην πρώτη θέση, πρέπει να θεωρείται εξίσου σημαντική. Οι προβολές μπορεί να εντοπίσουν αδυναμίες που μπορεί να οδηγήσουν σε αυξημένο κίνδυνο τραυματισμού. Διορθωτικές εργασίες μπορούν στη συνέχεια να εφαρμοστούν για την αντιμετώπιση αυτών των αδυναμιών και, συνεπώς, έχουν θετική επίδραση στην απόδοση. Επιπλέον, η εκπαίδευση στους τομείς της τεχνικής, η ανάκτηση από τη συμμετοχή / ταξίδια, η ασφαλής χρήση και η ποιότητα του εξοπλισμού και των επιφανειών, και η διατροφή θα βοηθήσει τους αθλητές να αντιμετωπίσουν τις φυσικές συνέπειες των αθλημάτων τους, συμπεριλαμβανομένων και μετά την αθλητική τους καριέρα, και θα πρέπει ως εκ τούτου να περιλαμβάνονται στο εκπαιδευτικό τμήμα της διπλής σταδιοδρομίας τους.

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 21 — Ο αθλητισμός, η υγεία και οι εκπαιδευτικές αρχές θα πρέπει να υποστηρίζουν από κοινού την ανάπτυξη της υγείας και της ψυχολογικής βοήθειας, της πρόληψης και των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους αθλητές στους τομείς των δεξιοτήτων της ζωής, της πρόληψης των τραυματισμών, του υγιεινού τρόπου ζωής, της διατροφής και των τεχνικών ανάκτησης ως στοιχείο του εκπαιδευτικού μέρους της διπλής καριέρας.

Κατευθυντήρια γραμμή 22 — Οι εθνικές αθλητικές οργανώσεις, τα συστήματα ασφάλισης υγείας και το ιατρικό επάγγελμα πρέπει να βελτιώσουν την επικοινωνία που βασίζεται στα αρχεία της υγείας των αθλητών με πλήρη σεβασμό στους κανόνες προστασίας των δεδομένων, ώστε να εξασφαλίζεται καλύτερα η ροή των πληροφοριών σχετικά με τους τραυματισμούς, καθώς και η γρήγορη και ακριβής

παραπομπή σε ειδικούς ιατρούς, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Κατευθυντήρια γραμμή 23 — Οι δημόσιες υγειονομικές αρχές καλούνται να εξετάσουν την αναθεώρηση των διατάξεων ασφάλισης, έτσι ώστε να παρέχουν οι εργοδότες στους αθλητές-εργαζόμενους και στους συνταξιούχους-αθλητές επιπρόσθετη εργασιακή προστασία όσον αφορά τους τραυματισμούς που σχετίζονται με τον αθλητισμό.

2.6. Οικονομικά κίνητρα για τους αθλητές

Πολλές εκθέσεις και μελέτες επιβεβαιώνουν ότι οι αθλητές υψηλών επιδόσεων και οι οικογένειές τους αντιμετωπίζουν συχνά μακροπρόθεσμες οικονομικές προκλήσεις, συχνά από πολύ μικρή ηλικία. Η προπόνηση και ο αθλητικός εξοπλισμός απαιτούν μεγάλες επενδύσεις, που συχνά παρέχονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τη γονική υποστήριξη. Ο σημαντικός χρόνος που αφιερώνεται στην πρακτική και τον ανταγωνισμό συχνά μειώνει την ανάπτυξη δυνατοτήτων. Υποτροφίες, τέλη και άλλα μέτρα αποζημίωσης είναι συχνά απαραίτητα για ταλαντούχους νέους αθλητές των οποίων οι οικογένειες δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά να τους έχουν να ζουν μακριά από τα σπίτια τους.

Υπάρχει ένα πολύ ευρύ φάσμα των διαφορετικών μοντέλων για το πώς οι αθλητές μπορούν να πάρουν οικονομική υποστήριξη στα κράτη-μέλη της Ε.Ε, βασισμένο στο (νομικό) πλαίσιο για την αποζημίωση των δαπανών, υποτροφιών, ελάχιστων εισοδημάτων ή εισοδήματος που εξαρτάται από τα αθλητικά αποτελέσματα, και τη χορηγία. Στο εκπαιδευτικό στάδιο της διπλής σταδιοδρομίας, υποτροφίες και ειδικές αμοιβές για τους αναγνωρισμένους ταλαντούχους αθλητές είναι οι κύριες πηγές εισοδήματος. Για τους ελίτ αθλητές άλλα μοντέλα εισοδήματος είναι προσβάσιμα λόγω συμβάσεων, χρηματικών επάθλων και των χορηγιών. Αντίθετα, η κοινωνική ασφάλιση, τα συνταξιοδοτικά προγράμματα και η ασφάλιση είναι μια μεγάλη ανησυχία λόγω των ιδιομορφιών της καριέρας ενός αθλητή, της εν δυνάμει συνταξιοδότησης σε νεαρή ηλικία και των στελεχών του ανταγωνισμού στον αθλητισμό, τα οποία συχνά δεν ταιριάζουν στο πρότυπο της υγείας και στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης.

2.6.1. Υποτροφίες

Η πλειοψηφία των κρατών-μελών προσφέρει αθλητικές υποτροφίες σε φοιτητές για να τους στηρίξουν οικονομικά καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών στο πανεπιστήμιο και να τους δώσουν τη δυνατότητα να συνδυάσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις αθλητικές φιλοδοξίες τους. Η πηγή και το μέγεθος των υποτροφιών ποικίλλει σημαντικά. Είτε ακαδημαϊκές, αθλητικές ή και οι δύο, οι υποτροφίες είναι συχνά απαραίτητες για να διασφαλιστεί ότι η διπλή καριέρα των αθλητών μπορεί να επικεντρωθεί σε δύο κύριους τομείς -στον αθλητισμό και στην εκπαίδευση. Μπορούν να αναπτυχθούν υποτροφίες διπλής καριέρας. Εκτός από ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, μπορεί να απαιτούν επιπλέον τη συνεχή τήρηση ορισμένων κανόνων που αφορούν την ακαδημαϊκή ή / και την αθλητική απόδοση. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η υποτροφία δεν θα πρέπει να δίνει στον αθλητή ειδικό καθεστώς ή θεραπεία πάνω από τους συμφοιτητές του, εκτός από αυτό που απαιτείται για να τον/την βοηθήσει να εξισορροπήσει τις προκλήσεις που αυτός / αυτή αντιμετωπίζει κατά την επιδίωξη μιας διπλής σταδιοδρομίας. Θα μπορούσαν να περιληφθούν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για ορισμένες δαπάνες που σχετίζονται με τον αθλητισμό (π.χ. αθλητικό εξοπλισμό ή ταξίδια σε αθλητικές διοργανώσεις)
- Πληρωμή των διδάκτρων για ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης.
- Υποστήριξη των υπηρεσιών.

Προγράμματα υποτροφιών μπορεί να περιλαμβάνουν κριτήρια για την παροχή κινήτρων των αθλητών για να υπερέχουν ακαδημαϊκά ή στον αθλητισμό με αντάλλαγμα ανταμοιβή. Μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν προϋπολογισμούς για μαθητές-αθλητές που σχεδιάζουν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό (για τον αθλητισμό και / ή εκπαίδευση). Συνεισφορές των ιδιωτικών επιχειρήσεων για τις υποτροφίες θα μπορούσαν να προωθηθούν μέσω φορολογικών εκπτώσεων.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Το Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας υποστηρίζει τους φοιτητές που λαμβάνουν ταυτόχρονα ακαδημαϊκή και αθλητική επιτυχία, προσφέροντάς τους μια ετήσια υποτροφία (400€). Για να λάβει αυτήν τη χρηματοδοτική στήριξη, ο φοιτητής πρέπει να περάσει το ακαδημαϊκό έτος και να λάβει τον τίτλο του «Εθνικού» ή «Ευρωπαϊκού» πρωταθλητή Πανεπιστημίου εκπροσωπώντας το Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας. Στο «ετήσιο πανεπιστημιακό γκαλά του αθλητισμού» οι φοιτητές λαμβάνουν τις υποτροφίες τους από τον Πρύτανη ως δημόσια αναγνώριση για την αριστεία στον τομέα του αθλητισμού και της μελέτης

Το Σχέδιο Υποτροφίας Ταλαντούχου Αθλητή (TASS - Talented Athlete Scholarship Scheme) είναι ένα πρόγραμμα υποτροφιών του Ηνωμένου Βασιλείου με στόχο τους ταλαντούχους αθλητές ηλικίας 16 ετών και άνω, οι οποίοι επιδιώκουν τόσο τον αθλητισμό σε επίπεδο ελίτ, όσο και την εκπαίδευση. Δημοσιεύτηκε μέσα από ένα δίκτυο πανεπιστημίων, σχολείων και κολλεγίων σε εθνικό επίπεδο, ότι αυτό φέρνει τις εθνικές ομοσπονδίες και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μαζί και παρέχει τη στρατηγική, την ανάπτυξη του προσωπικού και χρηματοδότηση για την υποστήριξη των αθλητών που επιδιώκουν διπλή σταδιοδρομία. Μία τυπική υποτροφία θα αποτελείται εν μέρει από οικονομική βοήθεια για τα έξοδα του διαγωνισμού, τα ταξίδια, τον αθλητικό εξοπλισμό και τη καθοδήγηση, σε συνδυασμό με την παροχή ενός δικτύου υπηρεσιών υποστήριξης στους τομείς της δύναμης και των συνθηκών, φυσικοθεραπείας και ιατρικής υποστήριξης/ασφαλισής και εκαπιδευτικής υποστηρίξης.

2.6.2. Άλλη χρηματοδοτική στήριξη

Σε ορισμένες χώρες, οι αθλητές που δεν λαμβάνουν υποτροφίες ή έχουν τακτικό εισόδημα, υποστηρίζονται από ένα εθνικό πρόγραμμα για την ελίτ αθλητών, ενώ άλλοι δέχονται υποστήριξη από τη λαχειοφόρο αγορά.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Η Sport Aid της Αυστρίας υποστηρίζει 460 Ολυμπιακούς και μη Ολυμπιακούς αθλητές σε 5 διαφορετικές κατηγορίες, συμπεριλαμβανομένων ειδικών κατηγοριών για νεώτερους και γυναικών.

Περίπου 3.800 ταλαντούχοι αθλητές στη Γερμανία λαμβάνουν υποστήριξη από το Sport Aid με συνολικό προϋπολογισμό μεταξύ € 10 και 12 εκατομμυρίων ευρώ ετησίως (το 65% από δωρεές, εκδηλώσεις, χρηματοδότηση, το 20% από τις λαχειοφόρες αγορές και το 15% από τη σφραγίδα του αθλήματος).

Στη Βουλγαρία οι αθλητές στο εθνικό πρόγραμμα ελίτ αθλητών στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τους Ολυμπιακούς Αγώνες λαμβάνουν μια μηνιαία υποστήριξη (ανάλογα με τα μετάλλια που κερδισαν). Ο νικητής Ολυμπιακού μεταλλίου λαμβάνει μια αθλητική σύνταξη.

Στα περισσότερα κράτη μέλη, οι αθλητές δικαιούνται μόνο να λαμβάνουν αμοιβή ή αποζημίωση, αν οι άλλες οικονομικές προσφυγές είναι περιορισμένες και αν υπογράψουν μια σύμβαση. Μερικές φορές εθνικές ενώσεις ή αθλητικά σωματεία διαθέτουν υποτροφίες σε νέους αθλητές. Σε ορισμένα αθλήματα και χώρες, οι νέοι αθλητές συνάπτουν συμβάσεις με τις εθνικές ενώσεις τους, ενώ σε άλλες χώρες, η αποζημίωση μπορεί να χορηγηθεί στους αθλητές από το κράτος με τη μορφή της χρηματοδότησης σύμφωνα με τα αθλητικά αποτελέσματα ή υποτροφίες που χορηγούνται ανεξάρτητα από τα αθλητικά αποτελέσματα ή πληρωμές με βάση τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς. Η ανταλλαγή καλών εμπειριών και οι αρχές πίσω από τα διάφορα εθνικά συστήματα στήριξης θα μπορούσαν να βοηθήσουν τις αθλητικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέλη να δημιουργήσουν ή να αναπτύξουν περαιτέρω, ένα πιο συνεκτικό σύστημα χρηματοδοτικής στήριξης, στο οποίο τα διάφορα στάδια της διπλής σταδιοδρομίας είναι αναγνωρισμένα, συμπεριλαμβανομένου του περιορισμένου χρονικού διαστήματος όταν οι υπηρεσίες υποστήριξης συνεχίζονται και αφότου ένας αθλητής έχει σταματήσει να αγωνίζεται.

2.6.3. Κοινωνική ασφάλιση, προστασία της υγείας και συνταξιοδοτικά προγράμματα

Παρά τη δημόσια αντίληψη του υψηλόμισθου επαγγελματία / ελίτ αθλητή, η πραγματικότητα δείχνει ότι μόνο ένας ελάχιστος αριθμός αθλητών είναι οικονομικά ανεξάρτητοι. Οι περισσότεροι αθλητές θα βασιστούν στην υποστήριξη του κοινού σε κάποιο στάδιο κατά τη διάρκεια της αθλητικής τους σταδιοδρομίας ή στη μετάβαση σε μια άλλη καριέρα. Πηγές κινδύνου περιλαμβάνουν: ασταθείς συμβάσεις εργασίας ή βραχυπρόθεσμες ροές χρηματοδότησης με βάση τις επιδόσεις που οδηγούν σε

εξάρτηση από την απασχόληση, στην ανεργία ή την οικογενειακή χρηματοδότηση, τραυματισμοί που συντομεύουν ή εμποδίζουν την αθλητική σταδιοδρομία και αυτό μπορεί να γίνει χρόνιο, επηρεάζοντας επίσης την μετα-αθλητική σταδιοδρομία εργασίας και οδηγώντας σε υψηλότερο κόστος υγειονομικής περίθαλψης απ'ότι κατά τη διάρκεια της αθλητικής ζωής, και η ελλειψη οικονομικών πόρων κατά τη μετάβαση από μια ενεργό αθλητική σταδιοδρομία στην αγορά εργασίας, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε εξάρτηση από τη χρηματοδότηση της ανεργίας για την υποστήριξη και την επανεκπαίδευση.

Τα ελίτ αθλήματα απαιτούν έντονη σωματική προσπάθεια, οι τραυματισμοί των νεαρών αθλητών μπορεί να είναι συχνοί και τα ατυχήματα που οδηγούν στο τέλος μιας κερδοφόρας καριέρας μπορούν να συμβούν. Μια έρευνα του 2008 για συνθήκες εργασίας επαγγελματιών παικτών του μπάσκετ που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέφερε ότι περισσότερο από το 50% των παικτών από την ηλικία των 31-35 είχε υποστεί ένα μεγάλο τραυματισμό, απαιτώντας από αυτούς να διακόψουν την εργασία για 6 εβδομάδες ή και περισσότερο. Επομένως, συνιστάται η λήψη μέτρων σε κάθε κράτος-μέλος για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική κοινωνική προστασία των ταλαντούχων και υψηλού επιπέδου αθλητών, ενώ εκπαιδεύονται και διαγωνίζονται.

Σε ορισμένα κράτη-μέλη δεν υπάρχει ειδικό ταμείο ή πρόγραμμα που να απευθύνεται σε νέους αθλητές σε περίπτωση τραυματισμού κατά τη διάρκεια της περιόδου της εκπαίδευσής τους. Σε άλλες χώρες, μπορεί να υπάρχουν κεφάλαια, προγράμματα μέσω των αθλητικών οργανώσεων, άλλοι δημόσιοι ή ιδιωτικοί πόροι, ή ιδιωτικές ασφαλιστικές συμβάσεις. Θα πρέπει να αναλυθεί κατά πόσον η ιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη, η οποία είναι πολύ δαπανηρή για έναν νεαρό αθλητή, είναι επαρκής.

Ένας άλλος τρόπος αποτελεσματικής προστασίας ταλαντούχων και ελίτ αθλητών μπορεί να συνίσταται στην αναγνώριση του ότι οι αθλητές που αναφέρονται σε καταλόγους, που καταρτίζονται από τις αρμόδιες αθλητικές ενώσεις, ασκούν μια επικίνδυνη δραστηριότητα, η οποία θα τους έθετε υπό συγκεκριμένες ρυθμίσεις παρόμοιες με αυτές που ισχύουν, για παράδειγμα, στη Γαλλία για τους πυροσβέστες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη ασφαλιστική κάλυψη.

Καλές πρακτικές στον τομέα των τραυματισμών υπάρχουν σε ορισμένες χώρες με πρωτοβουλία του κράτους ή της Ολυμπιακής Επιτροπής, όπου ελίτ αθλητές, μετά την απόκτηση της άδειας του αθλητισμού, επωφελούνται από μια ασφαλιστική κάλυψη της ζημίας, είτε μέσω της αρμόδιας αθλητικής ένωσης ή του σωματείου τους.

Παραδείγματα καλής πρακτικής

Στο Λουξεμβούργο, το κράτος υπογράφει ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο προστατεύοντας όλους τους αθλητές που κατέχουν άδεια, η οποία έχει εκδοθεί από την εθνική αθλητική ένωση. Η ασφάλιση αυτή καλύπτει τους τραυματισμούς που σχετίζονται με αθλητικές δραστηριότητες.

Η Ιταλική Ολυμπιακή Επιτροπή (CONI) εισήγαγε το Ταμείο Προνοίας για τον Αθλητή. Η Ασφαλιστική SPORTASS, η οποία παρέχει ασφαλιστική κάλυψη και πληρωμές (κοινωνικής πρόνοιας) για τις αθλητικές κακώσεις. Η SPORTASS ισχύει και για επαγγελματίες αθλητές που είναι μέλη του 'Olympic Club'.

Οι Εθνικοί κανονισμοί σχετικά με το θέμα αυτό ποικίλλουν από τη μία χώρα στην άλλη και θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για να γενικευθεί η κάλυψη των νεαρών αθλητών από ασφαλιστικά συμβόλαια. Για παράδειγμα, τα κράτη-μέλη μπορούν να επιλέξουν να έχουν ένα ελάχιστο σύστημα ασφάλισης, το οποίο αναλαμβάνεται από τα αθλητικά σωματεία, ώστε να επιτρέπει σε οποιονδήποτε τραυματισμένο αθλητή να πάρει μια αποζημίωση. Μπορούν επίσης να επιλέξουν ένα σύστημα, στο οποίο η απονομή της υποτροφίας συνεπάγεται ασφαλιστική κάλυψη υγείας.

Για επαγγελματίες αθλητές και αθλήματα, αυτό το είδος των μέτρων θα μπορούσε να είναι ένα θέμα για τον κοινωνικό διάλογο και θα μπορούσε να περιλαμβάνεται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν για τους ευρωπαίους επαγγελματίες αθλητές.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Στην Ιταλία το "Fondo" ήταν προϊόν συλλογικής διαπραγμάτευσης, ως ένα ταμείο «προ-συνταξιοδότησης» από την ένωση παικτών του ιταλικού μπάσκετ (GIBA), το ιταλικό πρωτάθλημα μπάσκετ και την Ομοσπονδία (www.giba.it).

Όσον αφορά τα σχέδια της κοινωνικής ασφάλισης και των συντάξεων, οι νέοι επαγγελματίες αθλητές επωφελούνται από το γενικό σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης σε ορισμένα κράτη-μέλη, μερικές φορές ήδη από την ηλικία των 15. Για τους ερασιτέχνες, οι περισσότερες χώρες δεν έχουν κανένα συγκεκριμένο σχέδιο σε σχέση με τα σχέδια κοινωνικής ασφάλισης και συνταξιοδότησης. Στην Τσεχική Δημοκρατία, τα ασφάλιστρα κοινωνικής ασφάλισης και ασφάλισης υγείας για μαθητές και φοιτητές καταβάλλονται από το κράτος, ακόμη και για μαθητές-αθλητές. Σε άλλα κράτη-μέλη έχουν ειδικές διατάξεις που έχουν ξεκινήσει για την ελίτ των αθλητών. Υπάρχουν ειδικά καθεστώτα κοινωνικής ασφάλισης για τον επαγγελματικό αθλητισμό, όπως το ποδόσφαιρο, η ποδηλασία και το μπάσκετ.

Στη Δανία, οι επαγγελματίες αθλητές μπορούν να εγγραφούν σε συνταξιοδοτικά προγράμματα με ευνοϊκές φορολογικές ρυθμίσεις και να ξοδεύουν τα χρήματα για ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης ή να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση. Ορισμένες χώρες υποχρεώνουν τους νέους αθλητές να εγγραφούν σε ιδιωτικά ασφαλιστήρια συμβολαίων ή συνταξιοδοτικά προγράμματα. Η γαλλική κυβέρνηση ξεκίνησε ένα πρόγραμμα χρηματοδότησης το 2011 για την υποστήριξη υψηλού επιπέδου ερασιτεχνών αθλητών από την καταβολή κοινωνικής ασφάλισης και συνταξιοδοτικών εισφορών κατά τη διάρκεια της αθλητικής σταδιοδρομίας τους. 2.500 με 3.000 αθλητές περίπου θα επωφεληθούν από αυτή τη διάταξη. Το σύστημα αποζημιώνει για τα χρόνια που έχουν «χαθεί» κατά τη διάρκεια αθλητικής σταδιοδρομίας με πλήρη απασχόληση, όταν δεν μπορεί να καταβληθεί καμία συνταξιοδοτική εισφορά.

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 24 — Οι δημόσιες αρχές και οι αθλητικοί παράγοντες θα πρέπει να εγκαταστήσουν ή να αναπτύξουν περαιτέρω, ένα συναφές σύστημα της χρηματοδοτικής στήριξης για μαθητές αθλητές, στο οποίο να αναγνωρίζονται τα διαφορετικά στάδια της διπλής σταδιοδρομίας

Κατευθυντήρια γραμμή 25 — Μέσα σε ένα συνεκτικό σύστημα χρηματοδοτικής στήριξης για τους αθλητές, οι αθλητικές και εκπαιδευτικές αρχές πρέπει να αναπτύξουν και να υποστηρίξουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα υποτροφιών διπλής σταδιοδρομίας για το εκπαιδευτικό στάδιο.

Κατευθυντήρια γραμμή 26 — Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα ειδικό καθεστώς για τους μη επαγγελματίες αθλητές υψηλού επιπέδου (καθεστώς πολλαπλών αθλημάτων), χορηγώντας τους την ελάχιστη προστασία της υγείας.

3. Η ευρωπαϊκή διάσταση της διπλής σταδιοδρομίας στον αθλητισμό

3.1. Κατάρτιση και σπουδές στο εξωτερικό

Οι αθλητές αντιπροσωπεύουν ένα από τα πιο διεθνή κινητά τμήματα του ευρωπαϊκού πληθυσμού. Συχνά ταξιδεύουν στο εξωτερικό για την αθλητική κατάρτιση και τα στάδια, για διαγωνισμούς (συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων τουρνουά), ή / και σπουδές. Οι διεθνείς δραστηριότητες σε όλα τα αθλήματα και η έναρξη σε νεότερη ηλικία αυξάνονται, όπως φαίνεται για παράδειγμα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες Νέων (15 έως 18 ετών) και τα διεθνή πρωταθλήματα της νεολαίας σε διάφορα αθλήματα. Οι αθλητές θεωρούν γενικά την κινητικότητα αυτή ως προσωρινή, έχοντας την πρόθεση να επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους. Ως αποτέλεσμα, πολλές πτυχές της διπλής σταδιοδρομίας έχουν μία διάσταση Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε).

Η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των αθλητικών ομοσπονδιών και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθιστά συχνά το συνδυασμό της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης με την αθλητική κατάρτιση ή τη συμμετοχή σε αθλητικές διοργανώσεις πολύ δύσκολο. Δυσκολίες αντιμετωπίζονται, ιδίως από τους αθλητές και τους προπονητές σε αθλήματα με υψηλής συχνότητας προπόνηση, από αθλητές σε κλάδους που χρειάζονται ειδικές εγκαταστάσεις για μεγαλύτερες προσωρινές περιόδους (π.χ. χειμερινά σπορ, διεθνή τουρνουά σε ατομικά αθλήματα όπως το τένις), από αθλητές σε ομαδικά σπορ με διαφορετικό εκπαιδευτικό υπόβαθρο και από αθλητές από μικρότερες χώρες της Ε.Ε που δεν μπορούν να συνδυάσουν τον προνομιούχο τύπο της εκπαίδευσης και του αθλήματός τους στη χώρα τους, εξαιτίας της έλλειψης των εγκαταστάσεων υψηλής ποιότητας (στο άθλημα και/ στην ανώτερη εκπαίδευση). Μερικές φορές ταλαντούχοι αθλητές με ξένο διαβατήριο δεν έχουν πρόσβαση σε εξειδικευμένες σχολές και υπηρεσίες στα προγράμματα ταλέντων στα κράτη-μέλη.

Οι μαθητές-αθλητές συχνά βιώνουν οργανωτικά εμπόδια στη συνέχιση της διπλής σταδιοδρομίας τους στο εξωτερικό. Για παράδειγμα, όταν ταξιδεύουν για λόγους που σχετίζονται με τον αθλητισμό, πολλοί μαθητές-αθλητές πρέπει να κάνουν ένα διάλειμμα από την εκπαίδευσή τους ή να προσπαθήσουν να μελετήσουν μόνοι τους, δεδομένου ότι είναι σχεδόν αδύνατο για αυτούς να βρουν εκπαιδευτική υποστήριξη στην άλλη χώρα. Όταν έρχονται πίσω στο εκπαιδευτικό περιβάλλον τους στην πατρίδα, αυτοί οι μαθητές-αθλητές συνήθως βρίσκονται πίσω από τους άλλους μαθητές και συχνά βιώνουν μια έλλειψη κατανόησης και υποστήριξης από τα σχολεία ή τα πανεπιστήμιά τους. Από την άλλη πλευρά, όταν μαθητές-αθλητές ταξιδεύουν στο εξωτερικό για εκπαιδευτικούς σκοπούς, μπορεί να μην έχουν ευκαιρίες να συνεχίσουν την αθλητική τους κατάρτιση στη νέα χώρα. Όταν επιστρέφουν στις χώρες καταγωγής τους, βρίσκονται πίσω στον αθλητισμό σε σχέση με συνομηλίκους τους και συχνά βιώνουν μια έλλειψη κατανόησης και υποστήριξης από τους προπονητές τους και τις αθλητικές οργανώσεις. Οι συνέπειες περιλαμβάνουν πρόωρη εγκατάλειψη από τον αθλητισμό ή ακόμα και ατελή εκπαίδευση, που ακολουθείται από χαμηλή απασχολησιμότητα.

Η στενότερη συνεργασία, που προωθείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ευρωπαϊκές Αθλητικές Οργανώσεις, μεταξύ των κέντρων κατάρτισης υψηλής απόδοσης, καθώς και μεταξύ αυτών των κέντρων και επιλεγμένων ή αναγνωρισμένων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στα κράτη-μέλη της Ε.Ε, θα μπορούσε να ενισχύσει και να διευκολύνει την κινητικότητα των ταλαντούχων και ελίτ αθλητών υψηλού επιπέδου. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαν να εκπληρώσουν τη διπλή σταδιοδρομία τους σε συγκεκριμένες Ευρωπαϊκές περιοχές διπλής σταδιοδρομίας. Συνεργαζόμενα αθλητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα θα μπορούσαν να καταχωρηθούν σε μία βάση δεδομένων διαθέσιμη για τους αθλητές, τους προπονητές και αθλητικούς φορείς.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Η πορτογαλική Ομοσπονδία Χειμερινών αθλημάτων περιλαμβάνει το Εθνικό Ινστιτούτο Αθλητισμού, για να συνδέει τα σχολεία των αθλητών και να διορίζει τους δασκάλους που είναι σε επαφή με τους αθλητές και για να παρέχει εκπαιδευτική και ψυχολογική υποστήριξη, ενώ αυτοί οι αθλητές προπονούνται στο εξωτερικό, αλλά και όταν επιστρέψουν.

3.2. Η ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών σε επίπεδο ΕΕ

Η κινητικότητα των αθλητών διπλής καριέρας θα μπορούσε να ενισχυθεί με την εφαρμογή των πτυχίων Bachelor της Ε.Ε και master στον τομέα του αθλητισμού, σε διαφορετικά ακαδημαϊκά ιδρύματα και κέντρα κατάρτισης υψηλής απόδοσης που συμβάλλουν σε ένα κοινό πρόγραμμα σπουδών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί τη συνεργασία για την ανάπτυξη κοινών αναλυτικών προγραμμάτων μέσω προγραμμάτων, όπως το Erasmus, όπου συγκεντρώνονται πόροι που μπορούν να δημιουργήσουν προγράμματα σπουδών προς όφελος των παρόχων (μέσω της ενίσχυσης των πόρων) και των καταναλωτών (μέσω της βελτίωσης της ποιότητας των προγραμμάτων). Η ανάπτυξη ενός κοινού προγράμματος σπουδών για τη στήριξη του τομέα των ελίτ αθλημάτων σε τομείς, όπως η επιστήμη του αθλητισμού, η διαχείριση, η πολιτική και η προπόνηση, προσφέρει σημαντικές δυνατότητες για την κατάρτιση των από κοινού δυνάμεων των διαφορετικών εθνικών συστημάτων, προωθώντας τις

οικονομίες κλίμακες για την αναγνώριση, την παραγωγή και αναθεώρηση του σχεδιασμού και διδακτικού υλικού.

Ο ανταγωνισμός ανάμεσα στα εθνικά συστήματα να παρέχουν εκπαιδευτική υποστήριξη που μπορεί να παρέχει ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για ορισμένους αθλητές, θα πρέπει να ξεπεραστεί για να επιτύχει τη συνεργασία. Μια τέτοια συνεργασία θα μπορούσε να ωφελήσει δυσανάλογα μικρότερα κράτη-μέλη της ΕΕ, που θα μπορούσαν να ωφεληθούν περισσότερο από τη συγκέντρωση εμπειρογνομosύνης.

Η ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων εκμάθησης εξ αποστάσεως ή ακόμα απλώς και κοινών στοιχείων σε προγράμματα, για παράδειγμα, baccalaureate και βαθμών απολυτηρίου, θα μπορούσε εξίσου να υποστηρίξει την περαιτέρω ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων σπουδών και την κινητικότητα των σπουδαστών-αθλητών, υπό την προϋπόθεση ότι ορισμένα στοιχεία του προγράμματος σπουδών να είναι διαθέσιμα σε όλα τα συνεργαζόμενα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Σε μικρότερα κράτη-μέλη, όπου δεν υπάρχουν οι πόροι για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη των υλικών, μια πλατφόρμα Εικονικών Περιβαλλόντων Εκπαίδευσης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση ή για ένα ολόκληρο πρόγραμμα, από κοινού με τα άλλα κράτη μέλη, θα επιτρέψει σε φοιτητές-αθλητές να επιλέξουν το ευρωπαϊκό πρόγραμμα σπουδών ή ακόμα και να παραμείνουν μέρος του εθνικού εκπαιδευτικού τους συστήματος, ενώ προπονούνται και διαγωνίζονται διεθνώς. Επιπλέον, ό, που οι εποχιακές διακυμάνσεις στις απαιτήσεις του ανταγωνισμού και της κατάρτισης υπάρχουν (π.χ. κάποιος πέρασε ένα εξάμηνο σε μεγάλο βαθμό στο «σπίτι», άλλος συμμετείχε σε διεθνείς δεσμεύσεις), μπορεί να είναι δυνατό να ενσωματωθούν η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και άλλες μορφές παροχής σε μια «μικτής μάθησης» προσέγγιση, η οποία επιτρέπει στους μαθητές-αθλητές να επωφεληθούν από μία ανάμειξη των δια ζώσης και εξ αποστάσεως μεθόδων μάθησης και να αλληλεπιδρούν με τους άλλους ως μέρος μιας μαθησιακής κοινότητας.

Ορισμένα σχέδια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στον τομέα αυτό έχουν ξεκινήσει, αλλά μέχρι τώρα τα αποτελέσματα δεν έχουν πείσει ως προς την ποιότητα, το επίπεδο, την προσβασιμότητα, το διαδραστικό χαρακτήρα και τις γλώσσες. Φαίνεται να είναι δύσκολο για τις διεθνείς αθλητικές οργανώσεις να βρουν τους κατάλληλους μηχανισμούς συνεργασίας στην ευρωπαϊκή αγορά για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

3.3. Ο σκελετός της ποιότητας

Ο ποιοτικός έλεγχος της εφαρμογής των προγραμμάτων διπλής σταδιοδρομίας είναι απαραίτητος για τη διασφάλιση της ποιότητας των μέτρων και των παρεμβάσεων σε μακροπρόθεσμη βάση. Υπάρχουν ορισμένοι εξωτερικοί και εσωτερικοί μηχανισμοί ελέγχου σε ορισμένα κράτη-μέλη, αλλά είναι συχνά κατακερματισμένοι. Σε ορισμένα κράτη-μέλη, τα νομικά και πολιτικά πλαίσια των εθνικών κέντρων κατάρτισης υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων και επιθεωρήσεων. Τις περισσότερες φορές οι κυβερνήσεις κάνουν χρήση του πλαισίου των χρηματοπιστωτικών ρυθμίσεων στον τομέα του αθλητισμού, για παράδειγμα με τη χορήγηση υποτροφιών πάνω σε ένα σύστημα ποιότητας.

Ενώ υπάρχει μια μακρά παράδοση του ποιοτικού ελέγχου στον τομέα της εκπαίδευσης, στον αθλητισμό αυτό το είδος των μηχανισμών συχνά παραμελείται. Τα πρότυπα ποιότητας θα πρέπει να υπερβαίνουν τα υποχρεωτικά κριτήρια για την υποχρεωτική εκπαίδευση και να περιλαμβάνουν την κατάρτιση του αθλητισμού, υπηρεσίες υποστήριξης και (προσβασιμότητα στις) εγκαταστάσεις.

Τακτικές ανεξάρτητων αξιολογήσεων θα πρέπει να καλύπτουν την ποιότητα των υπηρεσιών και των εγκαταστάσεων (αθλητισμού και επιβίβασης). Οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να είναι ασφαλείς, προσβάσιμες στους αθλητές με αναπηρία, και να επιτρέπουν στους νέους αθλητές να εκπαιδευτούν και να σπουδάσουν σε καλές συνθήκες. Οι δομές θα πρέπει να είναι σε θέση να ασχοληθούν με συγκρούσεις ή ανάρμοστη συμπεριφορά με ένα διακριτικό τρόπο. Οι αξιολογήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν διαβουλεύσεις με τους αθλητές, τις εθνικές ομοσπονδίες και τις υπηρεσίες χρηματοδότησης για να εξασφαλιστεί ότι ο τύπος και το επίπεδο παροχής π.χ. υποστηρικτικών υπηρεσιών να είναι το κατάλληλο και διευκολύνει τη διπλή σταδιοδρομία.

Επιπλέον, η διαφάνεια της ποιότητας των εγκαταστάσεων και υπηρεσιών από ενδιαφερόμενους που εμπλέκονται σε διπλές σταδιοδρομίες θα μπορούσε να βελτιωθεί. Ένα σήμα ποιότητας θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ευκαιριακό μέσο για τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ του αθλητισμού και της εκπαίδευσης στα σχολεία και τα κέντρα κατάρτισης. Οι αθλητές και οι γονείς που προέρχονται από άλλα κράτη-μέλη συχνά αγνοούν τις υπηρεσίες που παρέχονται και τους εσωτερικούς κανονισμούς. Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο ελάχιστων απαιτήσεων θα μπορούσε να αναπτυχθεί είτε από το αθλητικό κίνημα είτε από ανεξάρτητους οργανισμούς (π.χ. CEN, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης), έτσι ώστε οι αθλητικές οργανώσεις να μπορούν να κάνουν αναφορά σε αυτές τις απαιτήσεις που διατυπώνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Σημαντικές ανησυχίες έχουν εκφραστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τη θέση των νέων ταλαντούχων αθλητών, ιδίως από τρίτες χώρες. Νέοι επαγγελματίες αθλητές σε κέντρα κατάρτισης των επαγγελματικών συλλόγων δεν έχουν πάντα πρόσβαση στην εκπαίδευση και την υποστήριξη των υπηρεσιών. Ορισμένοι νέοι αθλητές μπορούν επομένως να μουν σε επισφαλείς καταστάσεις, ειδικά εάν δεν εκπληρώνουν τις προσδοκίες, και εγκαταλείπουν χωρίς καμία καθοδήγηση. Μπορεί να ξεμείνουν από πόρους και να μην έχουν τρόπο να πάνε πίσω στις χώρες καταγωγής τους.

Κανονισμοί που αφορούν την προστασία των ανηλίκων διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών-μελών και του αθλητισμού. Στον επαγγελματικό αθλητισμό, όπως το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ, πολλοί ανήλικοι έχουν προσληφθεί στο παρελθόν από ξένους ομίλους που δεν τους επιτρέπουν να συνεχίσουν το σχολείο ή / και την επαγγελματική εκπαίδευση. Η κατάσταση έχει κάπως βελτιωθεί, αλλά παραμένει ζωτικής σημασίας η παρακολούθηση για αυτά τα θέματα μέσω των ευρωπαϊκών συζητήσεων του κοινωνικού διαλόγου μεταξύ των διαφόρων φορέων (εθνικών αθλητικών συλλόγων, επαγγελματικών ενώσεων, συλλόγων, οργανώσεων αθλητών).

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 27 — Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κέντρων κατάρτισης στα εθνικά αθλήματα και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα από διάφορα κράτη-μέλη, προκειμένου να στηρίξει την ανάπτυξη και τη διαθεσιμότητα της διπλής πολιτικής σταδιοδρομίας για μαθητές-αθλητές από άλλα κράτη μέλη.

Κατευθυντήρια γραμμή 28 — Η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας ευκαιριών στο πλαίσιο του προγράμματος για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, να παρέχει οικονομική και οργανωτική υποστήριξη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της κινητικότητας της διπλής σταδιοδρομίας των συνεργαζόμενων αθλητικών οργανώσεων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για λογαριασμό των μαθητών-αθλητών, που μετακινούνται από ένα κράτος-μέλος σε ένα άλλο.

Κατευθυντήρια γραμμή 29 — Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να ενθαρρύνει και να στηρίξει τα κορυφαία εκπαιδευτικά ιδρύματα και πανεπιστήμια στα κράτη-μέλη, σε συνεργασία με τους αθλητικούς παράγοντες, προκειμένου να συμμετέχουν σε διακρατικές κοινοπραξίες για να την ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων σπουδών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ελίτ των αθλητών. Τέτοια προγράμματα μπορεί να περιλαμβάνουν κοινά προγράμματα βαθμών, κοινές ενότητες στο πλαίσιο των προγραμμάτων σπουδών, ή κοινόχρηστους πόρους του προγράμματος σπουδών.

Κατευθυντήρια γραμμή 30 — Οι αθλητικές και εκπαιδευτικές αρχές, οι αθλητικές οργανώσεις και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να προωθούν την τακτική εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου των εγκαταστάσεων της διπλής σταδιοδρομίας και των υποστηρικτικών υπηρεσιών που συμπεριλαμβάνουν τον αθλητισμό και τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα, τα προσόντα και την περαιτέρω εκπαίδευση του προσωπικού, την ασφάλεια και την προσβασιμότητα των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών, και τη λειτουργία του εσωτερικού κώδικα συμπεριφοράς.

Κατευθυντήρια γραμμή 31 — Οι αθλητικές αρχές και οι εθνικοί αθλητικοί φορείς θα πρέπει να εξετάσουν της ανάπτυξη του σήματος της εθνικής ποιότητας για τις υπηρεσίες και εγκαταστάσεις διπλής σταδιοδρομίας, με αναφορά σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού πλαισίου ποιότητας για τις υπηρεσίες και εγκαταστάσεις διπλής καριέρας σε συνεργασία με τους αντιπροσωπευτικούς φορείς στον τομέα αυτό.

4. Διάδοση, παρακολούθηση και αξιολόγηση

4.1. Ενημέρωση του κοινού

Η έννοια της διπλής σταδιοδρομίας μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία, μόνο αν οι αθλητές και η συνοδεία τους (από προπονητές μέχρι γονείς) έχουν επίγνωση της σημασίας της. Προσεγγίζοντας το θέμα από διαφορετικές οπτικές γωνίες (Ε.Ε, Κυβερνήσεις, φορείς που διέπουν τον αθλητισμό) θα διαδώσουν το μήνυμα πιο γρήγορα και με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων εταίρων θα είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες επιτυχίας. Τα υπάρχοντα δίκτυα μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη διάδοση της έννοιας της διπλής σταδιοδρομίας.

Παράδειγμα καλής πρακτικής

Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή έχει περάσει το μήνυμα για τη σημασία της διπλής σταδιοδρομίας σε αθλητές, προπονητές και στις συνοδείες των αθλητών από το 2008. Η προσέγγιση αυτή έχει διαδοθεί σε όλο τον κόσμο σε 69 Διεθνείς Αθλητικές Ομοσπονδίες και 205 Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές (ΕΟΕ) .

Δράσεις σε κυβερνητικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αθλητικών οργανισμών και συμβουλίων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μπορούν να κάνουν τους αθλητές, τους συλλόγους, τους προπονητές και τους διευθυντές των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ενήμερους της σημασίας της διπλής σταδιοδρομίας. Νέοι αθλητές, συμπεριλαμβανομένων των αθλητών με αναπηρία θα πρέπει να πάρουν το μήνυμα ότι είναι δυνατόν να συνδυάζουν τον αθλητισμό και την εκπαίδευση και ότι μπορούν να επωφεληθούν από αυτό. Η επικοινωνία μπορεί να επικεντρωθεί στην επιτυχία της διπλής καριέρας του αθλητή και στα πλεονεκτήματα της διαχείρισης του τρόπου ζωής και της ισορροπίας της ζωής. Μπορεί να λάβει τη μορφή των πληροφοριών που απευθύνονται σε αθλητές και τους συγγενείς τους, τα δελτία τύπου σχετικά με τις νέες εξελίξεις, διαφημίσεις, αφίσες κ.α.

4.2. Δίκτυα διπλής σταδιοδρομίας

Τα τέσσερα διακρατικά σχέδια διπλής καριέρας που υποστηρίζονται στο πλαίσιο της Ε.Ε 2009 Προπαρασκευαστική Δράση στον τομέα του αθλητισμού απεικονίζουν σε μικρή κλίμακα την αξία της διατομεακής συνεργασίας και τις καινοτόμες εταιρικές σχέσεις και προσεγγίσεις για τη διάδοση ορθών πρακτικών, να προωθήσουν τη μάθηση πέρα από τα εθνικά σύνορα, για την ευαισθητοποίηση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και να αναπτύξουν νέες ιδέες σχετικά με τις προκλήσεις σε συγκεκριμένα αθλήματα ή μικρότερα κράτη-μέλη της Ε.Ε. Η εφαρμογή της έννοιας διπλή καριέρας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ύπαρξη δικτύων με υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας που συγκεντρώνουν τις οργανώσεις των αθλητών, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τις αθλητικές οργανώσεις και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και μπορεί να παρέχει συγκεκριμένη και πρακτική καθοδήγηση.

Ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά δίκτυα που αντιπροσωπεύουν όλους τους κύριους ενδιαφερόμενους διπλής καριέρας, θα ήταν μια καλή βάση για την περαιτέρω ανάπτυξη της πολιτικής διπλής καριέρας στην Ε.Ε. Ενόψει του χρήσιμου ρόλου που έχει ήδη παίξει από τα υπάρχοντα δίκτυα, δίκτυα που δραστηριοποιούνται στο μέλλον δεν πρέπει να υποκαθιστούν τα υφιστάμενα δίκτυα, αλλά μάλλον να βασίζονται σε αυτά. Η ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών στο Δίκτυο Ευρωπαϊκής Άθλησης Φοιτητής (European Athlete Student) παρέχει ένα χρήσιμο παράδειγμα προς μίμηση. Οι Ευρωπαϊκές Ολυμπιακές Επιτροπές Αθλητών και οι οργανώσεις προπονητών και οργανώσεις βοήθειας σταδιοδρομίας πρέπει να εξακολουθούν να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο.

Στο πλαίσιο πηγών χρηματοδότησης της Ε.Ε για τον αθλητισμό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει στήριξη στις ευρωπαϊκές δραστηριότητες των δικτύων διπλής σταδιοδρομίας. Οι επιχορηγήσεις του έργου θα πρέπει να ανατίθενται βάσει των αιτήσεων μετά από ειδική πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το θέμα της διπλής σταδιοδρομίας δεν είναι ένα μεμονωμένο θέμα που θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί εξαντλητικά από δίκτυα που έχουν δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό. Οργανισμοί όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση Διαχείρισης Αθλητισμού (European Association of Sport Management-EASM), ο Συνδέσμος Αθλητικών Κέντρων Απόδοσης (Association of Sport Performance Centres-ASPC), η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Αθλητικής Ψυχολογίας (European Federation of Sport Psychology FEPSAC) και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Ακαδημαϊκών Υπηρεσιών Υποστήριξης (European Network of Academic Sport Services - ENAS) θα μπορούσαν επίσης να διαδραματίσουν χρήσιμο ρόλο.

4.3. Έρευνα, παρακολούθηση και αξιολόγηση

Η υλοποίηση των δράσεων πολιτικής για την προώθηση της διπλής σταδιοδρομίας θα πρέπει να παρακολουθείται σε εθνικό και, ενδεχομένως, σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι δείκτες θα πρέπει να αναπτυχθούν και θα μπορούσαν να αποφέρουν σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες εφαρμογής της πολιτικής και των αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο.

Δείκτες που σχετίζονται με τη διπλή σταδιοδρομία, δεν έχουν ακόμη περιληφθεί στα υπάρχοντα συστήματα παρακολούθησης στους τομείς του αθλητισμού ή / και της εκπαίδευσης στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. Πρόσφατη έρευνα (20) έχει διερευνήσει τα στοιχεία του προγράμματος διπλής καριέρας βάσει παραδείγματος για συγκρίσεις μεταξύ διαφορετικών μοντέλων σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού χωρών. Θα πρέπει να προωθηθεί περαιτέρω η έρευνα, καλύπτοντας τις πιο σχετικές περιοχές, όπως τη μετάβαση των αθλητών μεταξύ γειτονικών επιπέδων του προγράμματος διπλής καριέρας, τις εμπειρίες διπλής καριέρας των διακρατικών αθλητών, τη διασφάλιση ανάπτυξης των νέων αθλητών στα διάφορα κράτη-μέλη, το μακροπρόθεσμο επίπλωμα της διπλής σταδιοδρομίας σε εθνικό και διεθνές περιβάλλον αθλητισμού, συμπεριλαμβανομένων αθλητικών, ακαδημαϊκών και επαγγελματικών επιτευγμάτων, τις προοπτικές των εργοδοτών της απασχολησιμότητας των (πρώην) ελίτ αθλητών, τις ικανότητες των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται σε προγράμματα συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών υποστήριξης διπλής σταδιοδρομίας.

(20) Bosscher & Bottenburg, SPLISS (2011), Radtke & Coalter (2006), Aquilina & Henry (2007).

Κατευθυντήριες γραμμές για δράση

Κατευθυντήρια γραμμή 32 — Οι αθλητικές αρχές θα πρέπει να συντονίζουν τις δράσεις σε συνεργασία με τις αθλητικές οργανώσεις για να ευαισθητοποιήσουν τους προπονητές, τους αθλητές και τη συνοδεία τους για τη σημασία της διπλής σταδιοδρομίας και για να υποστηρίξουν τη σύσταση των «επιτροπών και των εθνικών αθλητικών εκπροσώπων και αθλητικών οργανώσεων σε αντίστοιχα διοικητικά συμβούλια των αθλητικών οργανώσεων ή των δομών του κοινωνικού διαλόγου. Οι αθλητικές αρχές θα πρέπει να προωθούν τις υφιστάμενες επιτροπές και τις οργανώσεις των αθλητών για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις υπηρεσίες διπλής σταδιοδρομίας σε μεμονωμένους αθλητές κατά τη διάρκεια της κατάρτισης και των αγώνων.

Κατευθυντήρια γραμμή 33 — Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να υποστηρίξει ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά δίκτυα διπλής καριέρας φέρνοντας σε επαφή τους ενδιαφερόμενους που εκπροσωπούν τους αθλητές, τις αθλητικές οργανώσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τις υπηρεσίες υποστήριξης, τις εθνικές αρχές, τους προπονητές και τις επιχειρήσεις, προκειμένου να προωθηθεί η διάδοση και η εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.

Κατευθυντήρια γραμμή 34 — Οι αθλητικές και εκπαιδευτικές αρχές θα πρέπει να έχουν ένα σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης, σε συνεργασία με τον αθλητισμό, την εκπαίδευση και τις οργανώσεις των αθλητών, να παρακολουθεί την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή της πολιτικής διπλής καριέρας. Θα πρέπει να παρακολουθούν κυρίως την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα του συστήματος των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με την εικόνα του αθλητισμού, των αθλητικών ακαδημιών ή αθλητικών κέντρων που διοικούνται από τις ομοσπονδίες, τις ολυμπιακές επιτροπές ή ιδιωτικές εταιρείες και συλλόγους. Θα πρέπει επίσης να υποστηρίξουν αντίστοιχη έρευνα.

Κατευθυντήρια γραμμή 35 — Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να υποστηρίξει την έρευνα, ανεξαρτήτως της διεθνούς διάστασης του προγράμματος διπλής σταδιοδρομίας, ιδίως, όσον αφορά τις επιπτώσεις της μετάβασης στη ζωή των αθλητών, τη διασφάλιση της ανάπτυξης των νεαρών αθλητών στις αρχές του των ειδικοτήτων του αθλητισμού, την αποτελεσματικότητα των μέτρων και υποστηρικτικών υπηρεσιών στα κράτη-μέλη, καθώς και τη διαδικασία επανεισόδου της Ευρωπαίων αθλητών στην αγορά εργασίας.

Κατευθυντήρια γραμμή 36 — Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να εξετάσει την παρακολούθηση των βασικών εξελίξεων στον τομέα της διπλής σταδιοδρομίας των αθλητών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και να αξιολογήσει την εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών βάσει των προκαθορισμένων δεικτών μετά από τέσσερα χρόνια.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Κατάλογος εμπειρογνομόνων

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές για τις διπλές σταδιοδρομίες συντάχθηκαν από μια εξειδικευμένη ομάδα εμπειρογνομόνων που αποτελείται από τους ακόλουθους εμπειρογνώμονες:

- (1) Kilian Albrecht, International Επιτροπή Ομοσπονδίας Αθλητών Σκί, Αυστρία
- (2) Maarten van Bottenburg, Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης, Ολλανδία
- (3) Franck Bouchetal Pellegrini, Εθνική Γαλλική Ομοσπονδία Στίβου, Γαλλία
- (4) Jean Laurent Bourquin Ολυμπιακό Κίνημα Συμβουλών, Ελβετία
- (5) Alison Brown, TASS — Σχέδιο Υποτροφίας Ταλαντούχων Αθλητών , Ηνωμένο Βασίλειο
- (6) Raymond Conzemius, Εθνική Σχολή Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, του Λουξεμβούργου
- (7) Patrick Duffy, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προπόνησης, Ηνωμένο Βασίλειο
- (8) Ákos Fűzi, Υπουργείο Εθνικών Πόρων, Ουγγαρία
- (9) Michel Godard, INSEP — Εθνικό Ινστιτούτο Αθλητισμού Εμπειρογνομοσύνης και Απόδοσης, Γαλλία
- (10) Juris Grants, Λετονική Ακαδημία Αθλητικής Παιδείας, Λετονία
- (11) Michael Hadschieff, KADA — Verein Karriere Danach, Αυστρία
- (12) Ian Henry, Κέντρο Ολυμπιακών Σπουδών και Έρευνας του Πανεπιστημίου Loughborough, Ηνωμένο Βασίλειο
- (13) Nicolaj Holmboe, Η ομάδα της Δανίας, Δανία
- (14) Andreas Hülsen, Olympiastützpunkt Βερολίνου, Γερμανία (15) Nikos Kartakoulis, Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, Κύπρος
- (16) Robert Korzeniowski, Πολωνική Ολυμπιακή Επιτροπή, Πολωνία
- (17) Ladislav Križan, Υπουργείο Παιδείας και Αθλητισμού, Σλοβακία
- (18) Duarte Lopes, Πανεπιστήμιο της Λισαβόνας, Πορτογαλία
- (19) José Marajo, Υπουργείο Αθλητισμού, Γαλλία
- (20) Tuuli Merikoski, Φινλανδική Ολυμπιακή Επιτροπή, Φινλανδία
- (21) Walter Palmer, Ευρωπαϊκός Σύλλογος Elite Αθλητών, Γαλλία
- (22) Sabine Radtke, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου, Γερμανία
- (23) Susana Reguela, Κέντρο Υψηλών Επιδόσεων στη Βαρκελώνη, Ισπανία
- (24) Marion Rodewald, EOC Αθλητής Επιτροπή EOC, Γερμανία
- (25) Natalia Stambulova, Πανεπιστήμιο Χάλμσταντ, Σουηδία
- (26) Cees Vervoorn, Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών - Αθλητισμού Άμστερνταμ, Ολλανδία
- (27) Paul Wylleman, Dienst Topsport en Studie, Vrije Πανεπιστήμιο Βρυξελλών, Βέλγιο

Η ομάδα εμπειρογνομόνων υπό την προεδρία της μονάδας αθλητισμού της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία έπαιξε επίσης το ρόλο της γραμματείας. Η ομάδα εμπειρογνομόνων της ΕΕ «Εκπαίδευση και κατάρτιση στον τομέα του αθλητισμού» διόρισε τα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων, υπό την επίβλεψη της διαδικασίας εκπόνησης και συμφωνήθηκε το τελικό κείμενο.

Οι υλικοτεχνικές δαπάνες της ομάδας εμπειρογνομόνων καλύφθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

European Commission

Luxembourg: Publications Office of the European Union

2013 — 43 pp. — 21 x 29.7 cm

ISBN 978-92-79-31162-8 © European Union, 2013 doi:10.2766/52683

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν Εκδόσεις:

- ένα αντίγραφο: από το Βιβλιοπωλείο της ΕΕ (<http://bookshop.europa.eu>);
- περισσότερα από ένα αντίγραφα ή αφίσες / χάρτες:
 - από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_en.htm);
 - από τις αντιπροσωπείες σε τρίτες χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_en.htm);
- επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_en.htm)
- Ή τηλεφωνώντας στο 00 800 6 7 8 9 10 11
(αριθμός δωρεάν τηλεφωνικής κλήσης από οπουδήποτε στην ΕΕ) (*).

(*)Οι πληροφορίες που δίνονται είναι δωρεάν, όπως και οι περισσότερες κλήσεις (αν και ορισμένοι φορείς, τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία μπορεί να σας χρεώσει).

Οι τιμολογμένες εκδόσεις :

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές :

- μέσω ενός από τους αντιπροσώπους πωλήσεων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_en.htm).

